

„Vienybė Lietuvniku“
 Išleina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00.
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 ūs. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo.
 ne nuo Naujo Meto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIE NYBÉ LIE TU VNÍKU

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 30.

Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. d. 27 Liepos (July) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ND, 1879.

Metai XXV

Prie dienraščio
sumanymo.

Vargiai šiandien berasime kulturingą tautą, kuri nebesuprastą apšvietos vertę ir neturėtų savų mokslinių, kolegijų, universitetų, taip gi ir dienraščių, savaitraščių, žurnalų, kurie mokslinėms padeda vesti apšvietos darbą. Kas pirmiausiai reikalinga tautai iingiti: ar mokyklų ar laikraštis, net sunku išrišti. Bet kiek vienas kulturneis pasakys, kad jokia kulturinga tauta be laikraščio nė begali apseiti. Jeigu kulturoje laikraštis yra didelio žmonių svietimosi įrankiu, tai dar didesnii yra dienraščiai, kuris pripratina liaudių prie skaitymo, suteikia žinias apie visas tautas, šventės ir legendas visus kultūrinių ir ekonominių žurnalus. Ir pasekmė viso to yra, kad vargiai beras tum kitą tokią mažą tautą tiek augštai pakilusiai kultūrinių ir ekonomiškai. Suomiams neįreikėjo jieškoti laimės po savitimus kraštus; jie buna laimėjais ir savo tėvynėje. Kaip tai norėtusi carui turėti tautas, tokias nebyles, kurios neturi nei mokslinių, nei knygynų, nei laikraščių, kaip va ir lietuvių, totoriai, gruzai ir kitos jems panašios tautės! Bet nieko negali padaryti su suomiais, kurie savo dvaisiškai ir protiškai stiprybę imai ne iš kardų ir brauningų, bet laikraščių ir mokyklų.

Kas galėtų užginčyti, kad Turkija, Chinai, Ispanija, Rusija, ir kitos atsilikę kulturoje tautos, nupuole tik per savo nerangumą apšvietime? Kas galėtų priešingai intikrinėti, jog mažutė senojo sveto tautės Graikija ne per darbštumą ir uolą patriotizmą pralenkė moksle anujų gadynų pašaulį ir pasiliuso pirmakune visų civilizuotų tautų? Kas galėtų užginičyti, kad šiandieninė Francija, arba visas protestiniškos viešpatystės: Anglija, Vokietija ir Šiaurinė Amerika, pralenkė visas šalis? O tai jos atsiekė per drąsa vykinti naujus sumanymus, per laisvę ir išplėtojimą spaudos. (Nors pastaroji, t. y. Amerika moksloose ir neperaugčiausiai stovi, bet praktiškame gyvenimėturi labai daug žinių, kurios vėl gi imamos iš spaudos)

Nedidelė, vos dviejų su viršum milijonų tautė—suomiai (švedų pavadinti finlandais, o rusų—finiais) atkreipia darbą į save visų civilizuotų tautų atidžią, ir yra statoma pavyzdžiu kiekvienam piliečiniui. Suomiai savo darbštumu ir mylėjimu apšvietos bei laikraščių praleikia net didžiausias viešpatystes ir rodyte rodod pasaulini, kad laisvas ir nevaržomas mokslas, daugumas laikraščių, išplatintinas liaudi-

je žinių padaro tautą laisva, šviesia ir laiminga. (Neveltu juk Rusijos caras Siomija tremia—jis nujuaučia, kad būkū šviesesni ir apšvietą mylinčius suomių pākilo daug augščiaus kultūrinių ir ekonomiškai už visas Rusijos tautas. Bijodamas tad, kad ir kiti Jos pavalddiniai neimtų san pavyzdžio iš blaivų, darbščių ir laikraščių mylinčių suomų. Rusijos valdžia kaip gledama imasiuanti Suomijos laisvę.) Vi-ai maža suomų tautė, bet jau turi savo laisvas mokslaines, kolegijas, universitetus, dienraščius, savaitraščius, mėnesinius žurnalus. Ir pasekmė viso to yra, kad vargiai beras tum kitą tokią mažą tautą tiek augštai pakilusiai kultūrinių ir ekonomiškai. Suomiams neįreikėjo jieškoti laimės po savitimus kraštus; jie buna laimėjais ir savo tėvynėje. Kaip tai norėtusi carui turėti tautas, tokias nebyles, kurios neturi nei mokslinių, nei knygynų, nei laikraščių, kaip va ir lietuvių, totoriai, gruzai ir kitos jems panašios tautės!

Bet nieko negali padaryti su suomiais, kurie savo dvaisiškai ir protiškai stiprybę imai ne iš kardų ir brauningų, bet laikraščių ir mokyklų.

Apšvietimas yra puikiausis žmogaus ginklas: Neapsišviesius, kaip tautos, taip ir pa-

skirų žmonių niekas jų neguoda; kur tik jie neitų, nors ir

kiauriai ši pasauly, visur jie bus išnuočiai ir paniekinti.

Lietuviamas kaip tik šito visko pilninteliai stokuoja. Mės

ne-galim buti laimingais, kur

tik neitumėm. Tiesa, kad

mums šiandien daug kas dar

nepastekima, kaip va, kad ir

mokslinės: nesenai atbodusi

mūsų tauta dar labai silpnai

stovi iš ekonomiškos pusės.

Bet yra vienas dalykas, kas

nedovanotinai mūsų aplieistas

— tai laikraščiai. Jeigu mēs

ikišiol dar neturim dienraščio,

tai reikia kaltint vienintelių

mūsų nerangumą!

Jau ir „Saulės“ skaitytojai atjaunčia, kad tankesni laikraščiai mums reikalingi; kaip ir kiekvienam žmogui reikalingos akis, taip tautai—dienraščiai: tauta be dienraščio, tai yra atklas žmogus, negali gerai atlikti savo kasdieninių reikalų.

Nors ir turim visokios rūšies savaitraščių, mėnesinių ir pašai pos „Dagų“ su „Dilgelėmis“, bet tie visi anaipol ne užvaduoja mums reikalingojo dienraščio vertės. Rods kai kurie mūsų laikraščiai ir gana geri, bet ką tai gali jie reiksti, reikalingo balasto—susenėju-

je kada negali užganėdinti bėgančiųjų mūsų gyvenimo reikalų; besivaidydami paskui dienraščio poziciją ir patių nustoja vertės: nei dienraščis nei geras savaitinis, nei mėnesinis žurnalas. Mūsų laikraštyje visiškai randi, yt žydo kromelyj, tik tas viskas neužganėdina skaitytojus. Beveik didesnė pusė mūsų laikraščių užimta perspanzintomis iš Lietuvos laikraščių žinomis, kurios išskiriant keliais, buna labai pasenusios arba be vertės. Rasiame ir svarbesnių žinučių, bet jos beveik visos pasenusios, skaitytojui senai girdėtos iš kitų laikraščių, ar laiškų ir kalbų. Taip gi yra ir straipsnių ganā rimtų: iš medicinos, hygienos, istrijos ir kitokų užričių. Bet kas iš to, kad kaitytojas minė užsugaudo: 3 minučių skaitymo straipsnis kartais tėiasi per 5-6 numerius. Skaitytojas arba visai neskaikia, laukia pakol išeis knygutės formoj, arba renka numerius ir vėliaus perskaiko. Tokiu būdu, skaitytojui belieka... apgarsinimai, kur Jonas pajieško sau Marikes ar Magdutės, arba kitokios įvairios šiukštės, kurių pilna mūsų lietuviškuose laikraščiuose, kaip va „straipsniai“ medikališkų institutų, su prižadėjimais per laiškus išgydyti net neįgydomas ligas. Ir taip, lietuviški laikraščiai rašo viską ir ant galo nieko!..

Ar įstabu tad, kad mūsų žmonės nelabai noriai stvariši skaitymo. Bene tik dėl dienraščio atšalimo visuomenės prie kultūrių darbų — tai spagailėtinai žemės stovis mūsų laikraščio. Savaitraščis turi atsakyti savo laikui ir uždaviniui, panašiai kitų tautų žurnalams, kur publikuojaši plati gyvenimo chronika ir greta šių skaitytojai juose randa subrendusius raštų pasiskaitymui, ne veltui sunaudodamas likusiu nuo darbo laiką. Reikia rasti savaitraščiuose įvairi pamokinimai, apibūdinti visas gyvenimo ydas; reikia apysaką, eilių, iš istorijos straipsnių ir įvairių mokslo dalykelių, kurių dažniausiai baigtisi tame pačiame numerijoje, daugiausiai jau kad trūktusi per 3-4 nr., kur žmogus rastų dvaisišką maistą ir mokytoja savo gyvenime. Bet neturint dienraščio, mēs negalim padaryti daugelio metu sunkiai uždirbtus skatinus...

Dienraščio uždėjimas padarytu mūsų raštijoje permanentas, piliuosuotų savaitraščių nuo berždžio ir kartais visai begeri, bet ką tai gali jie reiksti, reikalingo balasto—susenėju-

sių žinių, ar tam panaša už šiuokšlių, kurios dienraštyje tioka, o savaitraštyje—ne. Išigij dienraščių mēs išsyk jaustumės atsistoje ant naujos dirvos kulturoje ir net pramonėj.

Šiandien lietuviški pramoniinkai—nuskurde ir dažniausiai bankrutija; tik vieni smuklininkai dar užsilaikia, nes toji pramonė mat užvis mažiaus reikalauja mokslo, patyrimo ir praktikos: ir kvailianus pataiko į stiklą įpilti!..

O kitos pramonijos šakos, nors butų ir geriausios, lietuvių neinteresoja, kadangi mūsų pramoniinkai dažnai nusunkina prakišdami sunkiai uždirbtus skatinus. Lietuviamas daug truksta mokslo ir praktikos pramoniuje, taip gi susipažinimo su šios šalies reikalais. Bet reikia neužmiršti, kad nors geriausis pramoniinkas, norėdamas užsiminti pramone ir nesuprasdamas vietinių gyventojų kalbos ir literatūros, iš kur jis gali teisingų žinių pasiskemti, iš kur teisingą, gerą ir atsakantį prekę (tavorą) gaut. Pakol jis per ypatas buvo nutarta laikraštininkų suvažiavime), prisijutę kiek vienas po 3 dol. prenumeratos ir gaus iš redakcijos kvitą. Už metų laiko, jei susirinks 10,000 tokų skaitytojų, tai dienraščis pradės eti ir už tuos \$3 bus siuntinėjamas skaitymams per 8 mėnesius. O jeigu neatsirastų atsakantis skaičius dienraščio palaikytojų, tai už metų laiko bus grąžinta 3 dol.

p. Olševskis abejojimai ant vienų tik parašų yra teisingi, nes labai lengvai gali tas atiikt, kad daugelis bent po keletis kuponų prisijut, vienok iš jų nebūs galima gaut dienraščio palaikymu pinigų. Prenumeratos rinkimas pirmo laiko gana praktiškas ir teisingas budas: jis užtikrintų leidėjus ir apsaugotų nuo nuosoliai. Tik prenumeratoriams gražinti knygomis, rodos butų per daug biznieriška.

Bet galima dar butų p. Olševskio sumanymui užmesti, kad jis perdaug nori surinkti skaitytojų. Jeigu norėt išpat pradžią jan gaut 10,000 prenumeratorių, tai vargiai butų galima mums kada-nors dienraščio susilaukti. Reikia atmint, kad lietuvių neprateikti kates maiše, nors ir visi sakyti, kad ten auksas. O jei kas parodytų gyvą katę ir dar duotų pačiupineti, ir sakyti: kaip nupirksti, parnešus namon pavirs į auksą, tai ne vienos panorės tapti bagotu... O jie, kai ką tarp Hoban'io parapijonimis. Pennsylvanijos augščiausias teismas išdavė nuosprendį 1 d. liepos, kad vyskupas Hoban visiškai nieko neturi prie lietuviškos šv. Juozapo bažnyčios.

Stai „Lietuvas“ 27 nr. Lietuvių Spaudos Draugijos pirminkas, p. Olševskis paduoda smulkius išrokavimus. Dienraščis, tokio formato, kaip „Lietuva“, bet nuo dvejų lapų kėštūsios \$160 ant dienos, ir reikią turėt 20,000 skaitoju, su prenumerata metams \$5. Nors tūs išrokavimas gali but perdėtas, bet vienok ne pertoli ir nuo teisybės. Reikia pasakyti, kad ir prenumerata buvo jam nebrangi, bent sprendiant palei mūsų šiandieninius savaitraščius. p. Olševskis abejoja begu tik rasis pilnas tokis skaičius dienraščio palaikytojų. Todėl, kad netapti suvedžiotais ir nereiktų sustoti pradėjus leisti dienraščius, jis paduoda sumanymą, kad vieton parašus rinkt ant tam paskirtų kuponų (kaip buvo nutarta laikraštininkų suvažiavime), prisijutę kiek vienas po 3 dol. prenumeratos ir gaus iš redakcijos kvitą. Už metų laiko, jei susirinks 10,000 tokų skaitytojų, tai dienraščis pradės eti ir už tuos \$3 bus siuntinėjamas skaitymams per 8 mėnesius. O jeigu neatsirastų atsakantis skaičius skaičius dienraščio palaikytojų, tai už metų laiko bus grąžinta 3 dol.

Todel tai labai abejotina laukti gimstant dienraščio su tokiu dažniu skaitytojų kontingentu. Man rodos geriausis budas dienraščio vykdymui, tai neaplentinti jokių kelių ir nesibaigyt išskaičių. Galima butų panaudot tie patis ir kuponėliai, kuriuos išsiuntinėjant paaikinti, kad geriausiai sykiu prisijusti ir pinigus—3 dol. paturejimui dienraščio; bet kas tuom tarpu nenori siūst pinigus, gali siūst ir viena parą, —tik reikia prideti nuo kada ir kokių laikraščių kaito. Tokiu būdu bus galima suimti viuomenės mintis ir apsvartyt, kurios pakraipos žmonės tikri iš suprantant dienraščio reikalingumą ir naudą; tada nebūs sunku atspėti, kiek rastųsi dienraščio palaikytojų; ir jei tik neabejotinas skaičius pasirodo, pradėti leist neatsivelgiant, kiek kuponų su prenumerata bus surinkta.

Atsiliepkit iš visuomenės su geresniais išvedimais, jei juos turite. Bet dienraščio klausimo nebepadėkit į ilgą stalčių. P. D. Papartis.

Parapijos laimėta byla.

Scranton, Pa.—Pranešu vienos Amerikos lietuviškiam linksmą naujinę, kad vyskupas Hoban ir vėlei praloše bylo su Scranton'o parapijonimis. Pennsylvanijos augščiausias teismas išdavė nuosprendį 1 d. liepos, kad vyskupas Hoban visiškai nieko neturi prie lietuviškos šv. Juozapo bažnyčios.

Teismas galutinai pripažino, kas dėvė pinigus minėtos bažnyčios statymui, tų ir turi ji buti savastis. Bažnyčia tapo atidaryta 5 d. liepos su iškilme. Varpais skambino daugiau kaip pusvalandži, lyg tyčia, kad gilžinti vyskupo aūsis, vėliavos tapo išneštos pas bažnyčios duris lauke. Žmonės, išgirdę varpų balsą, taip senai negirdėta, skubiai rinkosi į visų pusią prie bažnyčios: vieni džiangėsi, kiti suklaupė poteriavo, o treti,—patys jau tie kvailiausi kūn. Kuro apjankinti, keikė susiresdami, kad ne jų kunigėlis su vyskupu Hoban' u išloše byla.

Teismas, prié savo nuosprendžio pridurė dar vieną juokinę išlygą—vyskupas turi butinai ir po bausme, atimti nuo minėtos bažnyčios savo uždetą prakeikimą.

Dabar scrantoniečiai turi gražią murinę bažnyčią, tikrai savo nuosavybę! Jeigu kur rastusi geras, katalikiškas kūnigas, taipgi ir vargonininkas, meldžiu atsišaukti ant šio parapijos prezidento adreso: Jonas Aponas, 223 W. Market st. Scranton, Pa.

J. Petrikys.

PERŽVALGA.

** Neaugi! „Saldinio“ 26 nr. kūn. Pr. Bučys (kuris vėl pradėjo abejojančius nuo bedievystės gelbėti) atsako savo korespondentui p. Tiesos Jieškotojui apie atlaidus. Šis žmogus klausas: ką reiškė seniai pardavinėjimas už pinigus atlaidų, kuriuose atlaidų pirkėjas net iš kelno galėjo save nusibaltinti nuo žmogžudystės, da tik rengiamos papildyti. Kun. Bučys atsako, kad apie tokią atlaidais pirklytė istorija meluojanti ir tik gymnazijos eidami vakinai prisiklausau tokį niekū.

Kad kūnui Bučiui intikus, prisieis žmonijai pertaisytis istorija ir gymnazijos. Jeigu į tai kūn. B. tikėtų, tai jis butu didžiausis iš tikenčiųjų pasaulio.

** Atsišaukimas į neesančiąją sąžinę. „Tėvynės“ 29 nr. p. Žemaičių Antanas sudrungnum jausmu kalba apie didelį T. M. D. atlaką darbą—išleidimą velionio Dr. Kudirkos rinktinį raštą ir pa-skui su išmetinėjimu atskiriaja tuos; kurie—na, štai į kuriuos: „Bet kaip išdrįsite ištis savo rankas prie didelės kruvos tū dailių raštų jūs, kurie lėlėte riaušes Tēv. Myl. Dr. tėje su mieriu jā pakrikdyti ir užkenkti išleidimui V. Kudirkos raštą? Jūs, kurie mėtete purvais į besistengiančius Kudirkos raštų išleidime ir pastatyme ant tikrų ir tvirtų pamatų šios T. M. D.-jų? Geda jums?“

p. Ž. A. bereikalo jieško sėzinės pas tuos, kurie jos vieton išplėtojo taip vadinamą „susipratimą“. Tas „susipratimas“ leido jiems net ir tokią taktiką nutarti: „rašties į visokias draugijas ir krikdyti. Kai iškriks, tai kurie mums prielankus, prisidės prie mūsų partijos, o kurie nenorės prisidėti—po vėlinių su jais!... Faktas!

** Amatu mokykla. Dėl rošliupu pakeltas balsas—„mo-kiukimės amatų“ išsaukė dar platesnė mintį. „Lietuvos“ 28 nr. p. K. J. praneša, jog Chigaginė „Aušros“ draugijos kuopa nutarusi įrengti lietuviams amatų mokyklą, kuriuo iki kūl bu-ia mokinama dailydijos ir staludailės amato. Kaip-kas busimai mokykai jau deda pinigus, kiti pa-aukoja instrumentus.

Sumanymas yra taip svarbus, kad bereikalingi butų kokie komentarai. Lietuviam amatai reikalingi ne vien dėlto, kad gavus 5-6 sykius daugiau algos už prastą darbininką, bet ir dėlto, kad praslavine ir pagrįže tėvynėn lietuvių diktoriai padės pakylėti Lietuvos rankadailę ir pramoniją. Be abejonių atsiras gimininkai. Bet chicagiečiai ne-privalytu jūs atsižvelgt.

** Nulaužė katalikų vyskupui ragus. Kitoje vietoje yra pranešimas iš Scranton, Pa., jog tenykščiai lietuvių parapijonis laimėjo bylą su vyskupu ir atgavo savo bažnyčią. Teismas pripažino bažnyčią savastim tū žmonių, kurie jā pastatė. Negana to, teismas da paliepės vyskupui Hobanui, kad jis nuimtu nuo bažnyčios uždetą iškeikimą, kuris mat lyginasi boykotui, todėl Amerikos įstatimavijos dvasiai priešingas. Serantoniūčiai lietuvių to tik ir laukė. Pas juos jau yra planas inkurti parapijai vyskupo ne suvaržytą; girdetis, kad vienas lietuvis kūnigas jau senai iems prižadėjęs klebonaut, nežiurint ant vyskupo išdiktui.

Sitos bylos išėiga, scrantoniečiams lešavusi \$15,000, turės ateityje didele svarbą. Dabar yra duota pavyzdžis visiems lietuviams, kad galima savo bažnyčias atimti nuo vyskupo ir parapijose prašalinti kūnigelių sauviliavimą su žmonių laisve ir pinigais. Gal dabar ir shenandoriečių parapijonu byla paima geresnę pakraipą. Ir, kaip lenkų „Strazas“ rašo, nors vyskupas Hoban bandė teismui pripriešinti ir nenuimti nuo scrantoniečių bažnyčios savo prakeikimo, tai tuo mi jis Rymo politikai nieko nelaimės; greičiau jis tik tuom paleis vandenį malunui lenkų neprigulmingų (nezeliežnikų), kurių vyskupas Hodur jau se-nai tyko lietuvių tarpe tverti neprigulmingas Rymui parapijas.

** Dvasiška L. S. S. kas-tracija. „Kovos“ 29 nr. yra įnešimas p. J. Pruselaičio (ir tas įnešimas Veikiamojo Komiteto, regis vienbalsiai, priimtas...): surinkti žinias, kokių kas iš sąjungiečių kuo-pose skaito laikraščius—pavyzdin „Vienybė Lietuvninkų“, „Lietuvą“ ir kit. Reikalinga esā dėl šių dalykų: 1) patyrimi dvasiškų spękų, 2) dazi-nojimui kiek socialistai me-džiagiškai prisidėda prie pa-laikejimo priešingų jū principams raštų...

Aišku, kad visi tie, kurie skaito kokį-nors amerikiečių lietuvių laikraštį apart „Kovos“, bus toje statistikoje pa-skaitomi už socializmo prieš

rémejus, bus per „draugiškus pasikalbėjimus“ raginami kitus laikraščius mesti skaičius, etc.

Lygiai taip ir mūsų „Žvaigždė“, „Draugas“ ir kiti kūnigų organai dvasiškai kastruoja (atima lyti) savo tikenčiuosius. Tas—pats fanatizmas veda ir kūnigus ir mūsų „veikiamuo-sius komitetus“; tik vieni užtveria nuo žmonių visokius laikraščius, kad pasitarnauti politikai Romos, o kiti kādant vargdienu darbininkų sprando sėdėti kaipo „socia-lizmo religijos“ apaštalams ir iš jų prakaitnotų skatikelių pasidaryti sau biznį. Juo daugiau bus neskaitančių kitokių laikraščių kaip „Kova“, tuo daugiau bus „dvasiškų spękų“. Žinoma, su tokiais tada galima daryti, ką „komitetai“ norė.

** Tēv. Myl. Dr. stė nutarė išleisti p. J. Gabrio sutai-sytą veikalą „Prie Gruenvaldo (Žalgirio)“. Bus tai ne maža knyga, iliustruota istoriškais priešiniais—paveikslais, surankiotais iš Karaliaučiaus, Berline ir kit. knygynu. Jos išleidimui jau atidaryta au-kos, kurias priima T. M. D. centro valdyba.

** „Tėvynės“ lozungenas. Mums puole domon naujos „Tėvynės“ redakcijos lozonas. 29 nr. redaktoriaus atsa-kymuose skaitome: „K. A. Stravink. Labai gerai, bet mums jokios partijos nerupi; gali jū but tukstančiai, gail nelikt nei vienos. Kur parti-jos yra gerbiamos, ten žmoni ja doriškai nupuolusi!“

Ypač paskutinis sakiny apibriežia redakcijos pasaule-zvalgą, kuri toli nuo partizan-tizmų, ir gal net... per labai toli.

IŠ VISUR.

X Barcelonas mieste, išsendant iš traukinio ispanų ministrų pirminkui Antonio Maura, prilėgo prie jo žmogus ir paleido tri švinius. Bet vos viena kulka pataikė kōjon. Sovėjas suimtas prisizino esąs vietinis gyventojas Manaual Posa, vienas iš dabartines ispanų valdžios priešų.

X Madride, ispanų sostapilių kalejime iškilo rustus kalinų maištas. Tris valandas kareivai laikė apgulę kalejimą, iki šaudymais inbaidė sukilėlius ir įvedė tvarką.

X Berline, vokiečių policija susekė slaptą mormonų (daugpatyčių skelbiančių) sekotos susirinkimą ir visus areštavo. Paskiaus leido per še-rengą, kuris vokietis, tā pri-grasė cype ir paleido, o 21 svetimtaučių misionierių valdžia išvare už Vokietijos sieną į Šveicariją.

Jau 1903 m. Vokietijoje mormonizmas buvo uždraustas, kaip demoralizujanti šeimynišką gyvenimą sekta. Vienok iki šiol pas vokiečius mormonų pasekėjai neišnyko. Da ir dabar skaitoma į 8000 sienarių.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Vilniaus Lie-tuvos Dviklesės Mokyklos mokiniam stojantiems vidurinė mokyklon (gymnazijs) pradėta rinkti pinigai stipendijon. Pradžią padarė dr. A. Sketeris. Surinkta jau 54 r. 50 k. Aukotojams reikėtų neužmiršti tos vienintėlės Vilniuje lietuviškos mokyklos. Vra tai svarbi įstaiga.

Simnas, Sov. gubernija. Šiu-metų pradžioje tris gerai pasi-torinti ukincikai, Jon. Tui-nila iš Kalesninkų, Jonas Slav-enas iš Karalėukų ir Niko-

Gruždžiai, Šiaulių pav. Sudėgė nuo pypkės. 80 metų seniukas J. Dargūnas užsi-kurės pypkė užmigo, užsidegė visi drabužiai ir pats Dargūnas balsai apdegės mire.

Mat. R-us.

— Birželio 13 d. urėdai-nas darė pas J. K. kratą. Bu-vo nurodyma, kad jis slaptai pardavimė degtinę. Tuo laiku pas K. buvo susirinkę svečiai. Seimininkas perdaug iškarščiavus užrėdinką, pa-griebės už apykalės, gerokai apstumdė ir, sulaužęs kardą, išmetė pro duris.

Vakaru vėjas.

Gruždžiai, Šiaulių pav. Ledai. Luponius, Jurgaičius, Moniušius ir Normančius ap-lankė gegužės 23 ir 30 d. ir birželio 1 d. ledai, išmušė vi-sus tu kaimų javus.

Mat. R-us.

Debeikiai, Utenos pav. Netoli nuo bažnyčios stato namą, kuriame bus intaisytą arbatinę, skaitykla, darys lietuviškus vakarus ir žada intaisytį bendrovės krautuvę. Ponai Venclavovičienei, kuri stato tą namą, debeikiečiai taria širdingą ačių už prieštaravimą ir pasidarbavimą žmonių la-bui.

Tautietis.

Salakas ir jo apielinkė, Zarasų pav. Salako parapija didelė ir žmonių daug, bet ge-rų tautiečių maža. Jaunuomenė ir suaugusieji, kurie stip-resni, vasara eina uždarbiauti į Rusiją ir tenai labai ištvinksta. Namie pasiliestik tik seni, maži ir moteris. Žinoma, laukų dirba ne kaip, ukis ap-leistas. Iš Rusijos retai kas parsineša pinigų, o jeigu ir parsineša kiek, tai pasiskubina smukleje palikti. Vargas ir tamybė ne špasakyta. Laikraščių skaityti nenori. I vien-sedių skirstytis nei nesva-jokas.

Traviato.

Pasvalys. Mūsų apylan-kę labai mažai kas iš jauni-mo skaito laikraščius. Pa-klausinė, dėlko neskaitote, dau-guma atsako: klebono bijo-me, bedievais vadina.

Užtai girtuoklybė pas mu-subojo. Pasvalyj yra 15 alu-džių, 1 monopolis, 1 traktoris.

Nesenai čia buvo vaka-ras. Bijodami, kad taip, kaip pernai, klebonas vėl neiškeitų lošikų, vakaro įrengėjai šiemet išgavo pavelijimą ir iš klebono. Taigi, taisant vaka-rą, prisieina gauti leidimą ne tik iš gubernatoriaus, bet ir iš klebono.

Lietuvių žemė. Javai bai-gia džiuti. Ukininkai nelink-smi. Surinko ir mišioms 20 rublių, bet lietuvių kaip žemė, taip žemė... Jau lija...

Nors visose parapijose aplink gieda tikrai lietuviškai, bet pas mūs Pasvalyj klebo-nas Banys tokį giedojimą skai-cito bedievisku.

A. Akutėlis

Vaškų parapijoj Vainoro-nių sodžiuoję gegužės 23 d. bu-vo bausis griaustinis. Sude-gino ukininko Kruopio gržtė. Išnisti nieko nespėjo.

A. Akutėlis.

Eiriogala, Kauno pav. Gegužės 30 d. Pakarklėje p. Veverskis surengė gegužynę. Nrėjo sutisytį šeimynišką muzikališkai-vokališkai-teatrališką vakarėlį. Spraginkas liepė antstolui nedaleisti sceniško vaizdelio vaizdyti. Pali-liko tiktais eiliavimas ir dai-nos, bet kada sulaukus vakaro uždainavę ant scenos choras, tai ir to tvarkadariai ne-leido,—anot jų, jei ant scenos dėnuoja, tai jau ir teatras.

Scena prisiėjo aplisti; eilių taipgi nebuvu, nes ir prie jų kibo policija, nežiurint ant is-praunko leidimo. Jeigu da pažymėsio, kad vakaras buvo surengtas be apmokamo in-ejimo, tai bus vi-ems aišku, kaip su-važiavai elgesi policija. Užsibaigę vakaras dai-nomis, šokiai ir skrajojančia krasa.

Gaila triuso ir žygio netik-tai rengėjų, bet ir Čekiškės choros.

Be degtinės ir alaus gegužinėje taipgi neapsiėjo, nors ir prieštaravo tam kai-kurie rengėjai. Kadangi galės mūs lietuvių savo pa-ilinksmini-mus atlikti be degtinės?

Reikia pažymeti, jog tą pa-čią dieną Eiriogalo ištautėje lietuvių, „ponais“ vadintami, pre kurių prisidėjo ir lietu-vys valščiaus raštininkas Bal-taragis, surengė šalę Eiriogalo kita gegužinę rusiškai-lenkišką.

,,Skauumas“.

Redžionių kaimas (Južin-tų val., Ezer. pav.). 1909 m Redžionių kaimas nutarė skir-stytis į vienasadijas. Atvažiau matininką, padarė planą ir parodė užininkams ant pla-no jū vienasadijas. Ukininkai ant visko sutiko ir paskyrė bausmę, jeigu kas norėtų atsimesti. Bet kada išėjo į laukus ir pradėjo žemę rézyti, tai tokis pakilo riksmai, kad sunku buvo viską ir suklau-syti: vieni rėkia, kad bloga žemė, kiti, kad bala, treti, kad permažai jiems ir t. t. Katrie turėjo geresnę gerklę ir mokėjo rusiškai, tai jie už-rékė kitus ir gavo daugiau ir geresnės žemės. (Matininkas lietuviškai nemokėjo) Išpra-džių nuskriustieji buvo apri-mę, bet dabartės vėla subruz-do, padavė priešymą komisijai, kuri prižadėjo atsiusti kitą matininką. Jeigu ir kitas matininkas juos nuskriaustų, tai jie ketina visai nesiskir-styti. Butų gaili.

V. Kvietkelis.

Benadiktava, Panevėžio pav. Gegužės 29 d. perkunija už-mušė keturius arklius ir du žmones negyvai. Du gi žmo-nes smarkiai sužeisti.

Beržvalkietis.

Subačius, Ukmergės pav. Birželio 7 d. „Šviesos“ drau-gijos buvo surengti gegužinė. Nors diena ir šalta buvo, bet jaunimo susirinko gerokai. Pažaidėme, pašokome, graziai praleidome laiką ir linksmus gržtome namo. Girtų visai nebuvo. Užtai po miestelį vaikščiojo urėdinkas ir sura-šinėjo tuos, kurie dalyvavę gegužinėj.

Alkanas.

Kuginai, Papilio parap., Panevėž. pav. Birželio 8 d.

</div

kun. Neumono buvo prasentintos naujos reformatų- evan gelikų kapinės. Žmonių prisirinko apie 300, kun. Neumonas pasakė, gražų pamokslą.

*Jonas Dilis.
(„Liet. Ukininkas”).*

Vilnius. „Rutos” susirinkimas. Sekmadienį, birželio 20 d. buvo visuotinėsai „Rutas” narių susirinkimas. Išrinkta naujoji taryba (14 žmonių) ir kandidatai (6 žmonės). Tarybon išrinkta: J. Grigaitis, V. Biržiška, Č. Liandsbergis, D. Malinauskas, J. Marcinkevičius, M. Slezevičius, J. Basanavičius, A. Bruozis, J. Kubilius, A. Domaševičius, O. Gudaitis, V. Laumianskis, kun. J. Tumas, J. Skripkus; kandidatai: Vilimavičius, Liandsbergienė, Jurašaitis, Rimkunas, J. Vileišis, Špuokas. Nutarta daryti visuotinėje susirinkimai keturių sykius iš metus. Naujoji taryba išrinkta tik iki šių metų pabaigos. Tarybos rinkimei dalyvavo tik 36 nariai.

Oru lankstymas. Liepos pradžioje Vilniuje žada lankstytis Wrighto systemos lankstytuvu danas lekiojotas d-ras Arnsen. Jisai jau lankstė Berline ir Rygoje.

Esperantų kalbos mokymas. Vilniaus esperantininkų draugijos valdyba ntarė rudenį pradėti esperanto kalbos mokymą (kursus). Kursai prasidėjo rugpjūčio 15 d., ir bus 3 mėnesius. Nariai mokes po 2 rub., ne nariai po 3 rublius. Lekecijos bus 3 sykius iš savaitės.

Karo teismas nagrinėjo šomis dienomis pasienio sargybos kareivio Zikin'o byla, kuri kaltino, kad leido už pinigus gabenti Rusijon, persieną, kontrabandą. Teismasai gavo 4 metus katorgos.

„Tikrieji rusai” išteigiai sau Vilniuje Puriškevičiaus „Mikolo Archangelo Sajungos” skyrių. Sake, kad ton sajungon pereina dauguma jan inkurtosios „Rusų žmonių” Sajungos; tokia budu ši pastaroji turės tur-but žlugti.

Skapiškio, Ezerėnų ap., apylinkėje, kaip praneša „S. Z. Tel.” esama didelio akmens su išdrožtais parašais švedų, suomių ir latinių kalbomis. Tenai esą buk palaidota keli šimtai žuvusių per karą švedų kareivų.

Antazavė, Ezerėnų ap. Antazavės bažnyčios bokštą trenkė perkunas. Be bokšto nukentėjo dar bažnyčios stogas, lubos ir cemento grindis. Antazavės bažnyčia — medinė.

Kazliškiai, Ezerėnų ap. Birželio 12 d. pagajų sodžiuje prigėrė, bėmškeriodamas, 14 metų vaikinas. Siemet toje apylinkėje dažnai panašios ne laimės atsitinka.

Neramus

Rusų kolonizacija. Ne senai suėjo 25 metų veikimo vadino rusų bajorų buko. Iš tos priežasties pagarsinta višai jo veikimo apyskaita. Pasirodo, kad per višai savo gyvavimo laiką bankas išpirko iš Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos lenkų „dabar bedarbių nebėra”.

198 dvarus, iš vieno 441 800 dešimtiniai žemės, ant kurios išduota paskolas 20 milijonų rublių.

(„Viltis”)

IŠ LATVIJOS.

Ventos-Dubysos kanalo klausimas pradėtas svarstyti kelių ministerijoje. 1830 metais atlikta dang darbo. Keletą metų atgal inžinierius Vizbaro ištirtas. Išvykus tam sumanyui pakiltų ypač Žemės mojų Lietuva.

Bedarbė. Liepojaus kariško uosto (porto) dirbtuvėje nuo birželio 4 d. bedirba tikai po 3 dienas savaitėje. Geležinkelio dirbtuvėje irgi negeriu yra. Garvežių ir teknorių skyriai bedirba tikai penktadieniais ir šešta dienais; kiti skyriai dirba dar 4 dienas. Tiktai vienas vagonų skyrius tebedirba visas dienias. — Čia paskutiniuoju laiku labai serga žmonės rauplėmis.

Darbininkas.

Igaunių muzikos ir dainų šventė, trečioji (8) iš eiles surengta Revelyje 12-14 birželio. Dalyvavo apie 10.000 išpildytojų. Dirigentais jaučiu muzikų buvo A. Kaps ir M. Lüdigs, nors yra ir iš senų.

Keliausiantieji Amerikon garlaiviu „Birma” apsiraudė, sumokejė 592 r. nuo grąžinimo Rusijon. 6 žmones Amerika sugrąžino atgal ir kiekvienas iš jų gavo po 98 rub. 66 kap. Vienas visai sveikas ir stiprus grąžintas už tai, kad neturėjo aiškio kontrakto su savo darbdaviu (turbut visai atbulai? Red.).

Liepojuje per gegužės mėnesį išduota 1830 užsienio sportų Latvai pasportų išsiemė 70.

Liet. Socialdemokratų atsišaukimai. Latvijos „Latvia” praneša iš Jelgavos, kad ten laike sekminiu buvo išmečioti atsišaukimai su lietuvių socialdemokratų partijos komiteto parašu.

(„Rygos Garsas”)

IŠ AMERIKOS

Kiek Washingtono gyventojų. Cenzu biuras apskelbė pirmutines liandus su rašu skaitlines iš Amerikos sostapilės-Washingtono. Visolabio ten esama vos 331,069 žmones. Per paskutinį dešimtmjetį esą visgi pasidauginėta ant 19 procentų. Jeigu taip butų daugintasi ir visoj Amerikoje, tai sprendžiamai busianti 91,000,000 liandus. Neuzilgo bus apie tai paskelbta. Bet gi pačioje mūsų sostapilėj juokingai maza tėv amas gyventojų.

Baimė prieš bedarbius. Philadelphia, Pa.— Liepos 5 d. čia policija suareštavo gar singą bedarbių organizatorui J. Eads How, pagarsėjusi poverdu „milijonierius“ Valkatos, iš St. Louis'o. Jis čia bandė sušaukti bedarbių mitingus, kurieems policija nedavė leidimo, sakydama, kad „dabar bedarbių nebėra“.

Akyva vienok, kodėl policija bijosi jų su irinkimo, jeigu jų nėra.

Ruzveltas jau politikoje. Nežiurint į būv. prezidento Ruzvelto užsizadėjimą ilgai nesikišti politikon, šią savaitę jis priėmė užkvietimą Indianos valsčiun, laikytis prakalbas paremiant senatorius Beveridge kandidatūrą. Tai gi Ruzvelto balsas vėl ims skambet nuo poltiskų pagrindžiu ir duos laikraščiams kupinai maisto.

Moteris policijantės. Spokane, Wash.— Tris moteris: Bertha Smith, Ella Jones ir N. W. Alexander išlaikė egzamenus ir tapo priimtos už policijantes prie kalejimo. Po ni Smith iš pat-pradžių gavo kapitono laipsnį.

Linksmybés tikėjimas. Washington, D. C.— Čionai tapo inkorporuota nauja ir sautiška indomi religija. Savo šventinyje vietos vieton lieudų maldų ji įveda muzikę, daina-vimos ir pasiliuksmimius. Tikėjimo obalis esas šitokas: „Kur žmonės padorai linkiasi — nėra ten nei velnių nei peklas.“

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Seranton, Pa. Liepos 17 d. čia lietuvių apvaikščiojo Žalgirio jubiliejų, kurį surengė 7-nios vietinės draugystės.

V. K. Račkauskas atidarydamas vakaro susirinkimą su žengiamaja prakalba paaškino jog atsitiko nelaimė su paėmimu salės ir plakatu parymu. Pasirodė, kad tas atsitiko ačiu keršimui vienio kunigo Kuro ir jo komitetu. Dėlei šito viskas turėjo atsibutti Auditorium salėje, Providence.

Paskui uždainavo jaunas ir dar pirmą kartą vienai išėjės Serantono vienų merginų choras; dainavo: „Ilgai, ilgai ginklai aštrūs, Lietuvoj čeršėj“. —

Su prakalba išėjo F. Živatkauskas. Jo kalbos atidžiai visi klausėsi. Papasakojo, kaip mūsų sentėviai statė savo krušines ir spėkias prieš šarvuotos kryževių ir guldė galvas už tėvynės Lietuvos liuositybę; neužmiršo primint tai, garbingos organizacijos, vienintėlės tarp mūsų, S. L. A. ragindamas rasyties į vieną bendrą ryšį.

Choras padainavo: „Alyvų darželyj“.

Panelė Agota Grybiutė deklamavo po keletą kartų eile (neparametru antgalvių).

Paskui išėjo kalbėti viena-svečias, rusinų kunigas. (Rusinai taip jau Grunvaldo paminėjimą gerbia, nes jie toje kovoje tūklininkavo lietuviams). Kalbėjo rusiniškai, bet daugelis jo kalbą suprato, todėl pas girdo publikoje gar-sus plojimas dėlnais: jis perstatė savo tautos letargišką miegą, taip kaip ir lietuvių;

sakė: „Visi pabudo, visi jaiki kulturiškai, o mūs rusinai ir lietuvių pabudome jau kur kas vėliau; saulė buvo jau augštai pakilusi; likome tololi nuo Europos tautų. Bet

matydami civilizacijos šviesą veikiam ir neatsiliekam nuo anū“. Iš kunigo rusino krutinės veržėsi meilė prie lietuvių, kai po lygių brolių; jis drąsiai pripažino, jog mūsų tauta dėl Europai karalius ir nemaža didvyrių, kaip va A. Mickevičių ir daugelį kitų, nors juos lenkai pasiskubė prisavinti.

Publikai labai jo kalba patiko.

Choras padainavo: „Paukštelių mieli“, ir dzukiškai: „Šiunakėly per naikely, miegucio nemiegojau, su bernyciu obuo liucus krēciau“. Taip po keletą kartų atkartojo, nes publikai labai patiko.

Kalbėjo ponai Šliupienė: apie reikalingomą merginomis ir vaikinams turėti mišrius bei kitokius chorus, ir ragino visas motinas prie to taip prakalbos ir bažnyčioje in-plaukos. Dabar jau kelinta savaitė kunigas kalba švelniai ir mandagiai.

Potam išėjo kalbėti dr. J. Šliupas. Jis iš pradžių perstatė atsitikimą, kurį jis asmeniškai patyrė dviejuose dienomis prieš tai. Buvo taip 15 d. liepos jis kalbėjęs Philadelphia, Pa., o 16—Baltimore, Md. Nukakus Dr. Šliupui i Philadelphia, susitinka jis su laukiančiais prie salės durų, o jų salė neleidžia, nes salės užveizda gaves nuo miesto majoro uždrandžiantį šį mitingą popierių. Is-iaiškino, kad miesto majorui buvo pranešta melsginga žinia, jog bus iš Serantono kokis tai anarchistas Šliupas. Girdi, jog kurstmai jau praliejo kraują Pitt stone, Pa., nes jam bekalbant kilo muštynės. O čia sako, yra 24 draugystės ir parengta milžiniškas susirinkimas, tai esą negale sitekinti žmonių apveikti nei su 500 policinėmis. Tokios žinutes majorui buvę suteiktos nuo visiems žinomo kun. A. Miluko, susitarusio tan darbelin su airių ir leukų klinikais. Publikai labai tuom įžieidė, kad jų viešą kalbėtoja ir žmogų, kuris atidavęs vien tik tautos reikalams ir rašymui raštu, mūsų jėgamasteliai taip būriai denuncijuojant valdziai ir sėmežiai.

Dr. Šliupas kalbėjo čionai apie kovą ties Grunvaldu su smulkménomis viso to istorinio mušio. Sako: Kur, Žirgas ir Vaikis jojo, ten nujojo; Kur Žirgas ir Vaikis sustojo, ten apsistojo! Kur Žirgas ir Vaikis kovojo, ten kovą laimėjo. Laimėjo ir ties Grunvaldu. Šliupo kalba turėjo priekelti ir dvasios numirėlius. Visa publika su didžiausia atidžiai klausėsi. Buvo į 1500 žmonių. Buvo kolekta naudai statymo namo ar bent išteigimo Vilniuje universiteto. Suinko 19 dol. su centais.

Ant užbaigos uždainavo choras hymną: „Lietuva, tėvynė mūsų“. Po prakalbų žmonės visur kalbėjo tarp savęs, jog esą verta eit į prakalbas, nes esą nera nieko blogo; matomai dauguma dar pirmą kartą laukosi prakalbose.

Bažnyčia girdėtis jau pasiklausianti parapijos, o nė kunigo Kuro ir airių vyskupo; kuo ligas bene išsinėsniąs iš Scrantono su savo kūnā, o ir pinigų nepaliekas; užlausus komitetui, kur pinigai: kunigas atsakes: „Ne jūsų dalykas! Pinigai yra mano, o jūs nieko prie jū ne turit. Kur aš eisiu, ten eis kartu ir pinigai“. Matot, kur dingsta parapijos pinigai!

nigėlis bene išsinėsniąs iš Scrantono su savo kūnā, o ir pinigų nepaliekas; Darbai slenka povailai.

Lietuvių kolonija čia didžiasi. Metų atgal buvo apie 14, o dabar jau 20 suviršum šeimynų. Vieina da nauja prisidėjo — apsivedė Navodvoriskis su K. Mikalauskute, ant kurių, kaip anuosyk rašiau „V. L.“ buvo užpūles su peiliu A. Zepciarius, pavydėmas merginos. Ir dabar per vestuves buvo užsiundęs policinės, kad vėlai naftą šoką ir darą triukšmą. Sie inkišnos, pažiurejo ir grizo be nėko, nes jokio triukšmo nebuvo.

Vienas peikina, kad muzikantus pakvietė lenkus, nors čia ikvaliai yra ir lietuvių. Vieina — gėda lietuviams šalinės nuo savų, antras — gėda ir nuo lenkų, kurie paskui juokias iš lietuvių muzikantų, patis gal ir prastesni budami. Lietuvių da nesupranta, kaip tai svarbu yra tarp savų užmegztį draugiškumą. Draugai juk padaugina žmogus, o išsidalina vieno sielvartus. O jau vestuvėse butinai reikėtų lietuviams dailiai susirinkt.

Tėmytojas.

Waterbury, Conn. Užėjus dideliems karščiams labai pradėjo maži kudikiai mirti, taip vadinamam „Brooklyne“ (daugiausiai lietuvių apgyventa vieta), beveik kasdien po tris ir daugiau mažų kudikų palaidoja.

S. L. A. nariai labai nerimaustauja iš priežasties priemimo naujos konstitucijos su apunkintomis mokestis. Daugumas žada visai aplieisti Susivienijimą, o kiti dar tikisi iškovoti pagerinimą. Vienas senyas žmogelis pasakojo: „Keturiolika metų su motore priguliu Susivienijiman, vaikus prirašiau ir išaukliėjau, o dabar reikės pamesti dėlei didelės mokesties; o dar tą gazetą užkrovė koznam imti, ir mat ką tie sicilisai padarė!“ (pas mus namoną sugrižę seimo pasiuntiniai paskojo, kad tą viską padarę socialistai. 3 d liepos bertiniame susirinkime iškilus klausimui dėlei naujos konstitucijos, beveik be ginėj buvo leista balsuoti, ar sutinka su nauja konstitucija. Balso raukų pakėlimu ir buvo visi prieš naują konstituciją, o už — nei vieno. Todėl nutarta atsišaukt per organą „Tėvynę“ į visas S. L. A. knopas, kad netylėt, o reikalautu atitaisyti 25 seimo padarytą klaidą; išrinkti ingaliotinius, kad parašytų atsišaukimą ir reikalautų nuo kuopos viršininkų parašą ant atsišaukimo, ką pastariejie tvirtai ir prižadėjo, bet prisiėjus reikalui tik pasiraše kuopos pirminkas ir išdininkas, o sekretorius J. Žemantauskas atsakė pasirašyti, teisėtai.

Wanamie, Pa. Su anėmis nera baikų. Liepos 8 d. eidamas per girią iš žuklės Fr. Stankevičius pasitiko „barškulę“ gyvatę (Rattlesnake), kuria keletu ypač užglūsijęs norėjo uždėti dėli akmenį, o paskui nusipjaustyti kirmelės gražius barškučius. Bededant akmenį angis atgijo ir inkando rankon, nors paskiaus Stankevičius ir spėjo nusipjaustyti barškučius, kurių buvo 14. Pasiskubinės namon, greitai buvo nuvežtas ligonbutin, kur vienok į 22 valandą pasimirė, kai neatsargumo auka.

A. a. Stankevičius paejo iš Suvalkų gubernijos, Šelmu kaimo, Amerikos atvyko prieš 16 metų atgal. Buvo nevedės ir priklauso į S. L. A.

Šeptynės užsiimant, reikia nežmiršt, kad jis maitinasi nuodais. *P. Sarpanius.*

New Canaan, Conn. Oras čia labai gražus, tik karš-

tis neišpasakytas; danguj ant oro dirbančių saulės spinduliai parmuša.

buryj, pradžioje rugpjūčio mėnesio ir aptarti ką nors svarbesnio.

T. M. D. nariai su nekantrybe laukia Kudirkos raštų; daugumas net apgailestauja, kad ilgai neprisūnčia, sako, dabar butų labai patogus laikas, nuejus į girią, atsisėdus po medžiu, pasiskaityti.

Waterburio lietuvis.

Kingston, Pa. Šis miestelis apgyventas lietuviais ir lenkais. Yra keletas ir šiaip slavių, kaip va rūsinų.

Sustojus anglų kasyklėse darbams nuo 1-mos liepos daug išvažinėjo. Likusieji, kurie ir geriau pasilaiko, ne visi užsiima laikraščių ar kokį knygelių pasiskaitymu; daugelis matyt bijosi palikti laisvai, nes tokį ir gaspadinės nebemyli, kurios pačios tamsutės, kaip tabokas rage. Daugiausiai lietuviai praleidžia laiką smuklėse. Su tokiais bėda ir policistams. Stai keletas dienų atgal, susivaidijus smuklėje lenkams, kiti jau šaukėsi pagalbon polcistus. Žinoma, kaltininkas buvo paimitas ir vedesi į šaltąja pramigdyt; bet gi jo draugų nemiegota: dasiviję policista taip balsiai sumušė, kad ant rytojaukų policistas tapo nuga bentas ligonbutin į Wilkes-Barre. Tačiau atrastas pirmasis peštukas. Žinoma, atsiras ir visi. Girtiems mat buna ir jurės sulyg kelių. Ir kada pas mus pasiliaus girtuoklyste!

Beje, pas mus Kingstone inėjo madon teismai tarpe moterų už liezuvius, o dar dažniau—meilės reikaluoze! Daugiausiai bylinejasi dievotų moterėlės. Bylų, žinoma, pri siega maža, tik ranką pakelti. Jeigu prieš kryžių reiktu pri siekti, tai mažiau gautų ne teisingų liudininkų. O dar kai siekia rankos pakelti, tai už „skunerį“ liudytojų kiek tik nori.

Teisėjams tik to ir reikia.

Kingstoно mažiuvas

Lawrence, Mass. Nuo 14tos liepos vėl pradėjo vietinių fabrikai veikliai dirbt, todėl ir kurie buvo išvažinėję kitur, susirašę su draugais ir atsižinoje, kad jų vjetos ne užimtos, galėtų jau grįžti.

Cia labai gražus miestelis. Aplinkui žaliuoja parkai sodai, kur šiltais pavakariais sueina buriai darbininkų ir guli. Ateina čia ir lietuviai. Tik labai nepadoriai atėjė elgiasi: nepraleidžia neuzkabintę negražiai žodžiais arba ir rankomis praeinančių žmonių, ypač moteriškų.

Gėda, broliai, kad mēs nieko nenuvokiam apie dorą ir visų akysę lietuvių vardą pastatom pėstukais neramuoliais.

Gailutis.

Cambridge, Mass. Liepos 17 d. kon. Krasnickas, dėlei ypatiškų nesutikimų, atsisakė pakrikštysti p. Kazlau sko vaiką. Nuvežus pas lenkų kuniga, tas pakrikštijo ir paėmės 5 dol. dar gražiai padékojo.

Tokias ir panašias pasielgimais kūn. Krasnickis taip skiaus gautų už dyką kas mē-

inypokino žmones, kad daugumas dėlei bažnytinę reikalą: krikštą, šliubą, etc. važinėja i Bostoną arba eina prie lenkų kunigo. O Cambridge'o liet. parapija serga sauslige.

A. Luputis.

Detroit, Mich. Liepos 17 d. atsibuvo L. S. S. kuopos susirinkimas ir labai smarkios diskusijos. P. M. Mockus labai dailiai privadžiojo faktus, kaip mūsų kunigeliai stengasi užslopinti naujos ir laisvos dvasios judejimą. Potam buvo sudėta 5 dol. aukų kankiniams, kuriuos per „Kovą“ pasiusta bus į Rusiją.

Ant 3 d. gruodžio nutarta rengti prakalbas ir atsišaukti per laikraščius pajieškant kalbetojo.

Jonas Juodaitis.

Norwood, Mass. 28 nr. „V. L.“ p. Klevelis, kad jau apraše, tai apraše mūsų lietuvius: ir girtuokliai ir šiokie ir tokie. Kad lietuviai mėgsta išsverti, tai tas visur né naujiena. Bet iš kur jie ims geresni pavyzdži? Pritariant p. K., kad girtuoklytė negiriamas dalykas, reikėtų vienok pažymeti, kad nei p. Klevelis nei kiti tokie „susipratėliai“ ne sistengia sutekti geresnio pa veiklo mūsų tam siems broliams; jie patiš nespjauja nei ant alaus, nei degtinės. Padaro net mandriau. Antai vietinė D. L. K. Keistučio draugystė buvo vieną sąnarijį išmetusi už priklausimą prie socialių. (Argi ištikro taip buvo? Red.) Tas paskui susikvietė komiteta, ir karštiems savo draugams išritę už penkių bačkelę, ir nusipirkio jų visų balsus už alų. Mitinge nupirktieji balsai ir išteisino tą sąnarijį.

Alus mat ir „susipratėliams“ geras įrankis kā-nors patepti ir nuvažiuoti. Kam tad vieniams lietuviams badyt akis girtuoklavimui, kad mēs visi juomi demoralizuojamės.

Sena boba.

Vietines žinios.

Liaudies Mokykla užprieitam utarninke turėjo savo antrą sezoninį susirinkimą. Išdirbtą ateinančią žiemai paskaitų programą. Ikšiolai penki L. M. sąnariai pasiskyrė skaitymų temas, kaip va: iš geografijos, etnografijos, darbininkų judejimo istorijos, kulturos istorijos ir dailiosios literatūros istorijos. Dar vienas sąnarys iš Passaic'o, pasižadėjo skaityti žingeidžią serija: „Velnio istorija“. Visos paskaitos atsibus ištisu kursu iki pavasariniui 1911 m., čionai ir po apylinkę.

Sekantis L. M. susirinkimas atsibus 30 d. rugpjūčio, „Vien. Liet.“ redakcijoje.

Yra projektas susineštį su europiečiais ir čionykiščiais kitų miestų inteligentais, paręngti gerai apdirbtus liandies švietimui kursus-referatus, kuriuos paskiaus kokiu-nors būdu atspaudinti, kad ir T. M.

nuo po gražią mokslišką knygą.

— Dr. Aldona Jankausienė ir p. V. Jankauskas perėta nedėlią išvažiavo ant vakacijos į Scranton, Pa. Šioms dienomis jau turėjo parigržti.

— Žinomas p. Vilkevičius savo krautuvę ant 112 Grand st. pardavė p. Vaideliui ir išvažiavo į Providence, Pa. Jo vietoj atidare tokią pat smulkmeną, knygą, muzikos ir religiškų daiktų krautuvę minėtasis Vaidelis.

— Sim. Daukanto Dram. Dr. stė tikrai notarusi ateinančiam sezone pirmiausiai statyti ant scenos „Blindą“.

— Pereito ketvergo vakare lietuviai kriauciai turėjo savo visuotiną susirinkimą, perrinkimui „walking-delegato“. Siemet delegatavo p. J. Kulyš, kuris dabar atsišakė ir ketinąs išvažioti bene Chicago, regis rengiāsi ištoti motyklyn. Jo vieton buvo pasatyti: Augunas, Kriauciuinas ir Unguraitis. Didžiuma balsų išrinktas Augunas.

— Pereita nedėlių Milodos ir Dainos chorai turėjo bendrą išvažiavimą Jamaicą giriose, o Apšvietos Dr. escho ras—ant Cypress Hills.

— Iš Bostono atvažiavo New Yorkan nesenai užlaigės daktarystės mokslo p. I. Stankevičius. Čia jis žada prabutu 6 savaites, išlaikyti užbaigtinajį kvotimą, vadinančią Post Graduate.

— Ateinančią pėtnyčią va kare, Taut. Namo salėje atsi bus Žalgirio Konferencijos užbaigiamasis susirinkimas, kurian visų dalyvavusių draugystės delegatai yra kviečiami butinai susirinkti ir atsišesti išpuolančią dalį pinigų, padengti apvaikščiojimo lėšas.

— Didysis plosčių ir marškiniai siuvėjų streikas eina jau trečią savaitę ir da santakos nesimato. Streikuojasi į 75 tukstančius žmonių, kurių tarpe yra į 18 tukst. moterų (klaidingai užpereitam numerijos) mūsų buvo pasakyta, jog didžiuma moters). Taipjau ir cukerninkų streikas tebesite sia. Dabar jau išėjo streikan ir Long Island, Jersey ir Yonkers cukerniose. Rodos kompanijoms prisieis riestai.

— Pereita pėtnyčia į Ellis Island deportavo ant 15 kos laivų per vieną dieną 240 atei vių. Tokiu budu sumušė vienų rekordus. Aut vieno graikų laivo „Patras“ grąžinta 65 žmonės. Grąžinama delei įvairių priežasčių, bet paskutiniu sykiu ypač daug neleista nužvelgtų vagilių. Abelnai ateiviams Amerikon inėjimas darbar eina sunkyn. Kada pirmiaus didžiusis buvo rekor das, jog per metus grąžino 7000 žmonių, siemetgi tik 6 mėnesių laiku grąžinta viso 10.000 žmonių!

— Pereita nedėlių (24 d. liepos) ant Staten Island, prie maudyklių Midland Beach visų New Yorko apylankių lenkai apvaikštinėjo

(Žr. ant 6 pusl.).

Z. Lagerlef. Jezus ir apaštalas Petras.

(Užbaiga.)

— Ir kaip gi nebédavot apie tai! — apsiliejes ašaromis rėkė Petras. — Lyg šiol aš mīsliau, kad mano užsitarnavimas pas tave ant tiek didelis, jog vardan jo gaus pamylejimą mano pati artimiausia esybė, bet dabar aš matau jog apsirikau.

Mokytojas neramiai pažiūrėjo ant Petro, nes jis žinojo, kad jo mokinio motina buvo neverta rojisko gyvenimo. Per visą savo gyvenimą ji tiktais ir mīslijo, kad kaip padaugint savo turtus ir visados varydavo šalin elgetas, kurie ateidavo pas jas duris maldaudami ką nelio duonos. Jis taip gi žinojo, kad Petras negalejo teisti savo motinos, kaip ir negalejo nėkaip suprast, kad jos godumas ir nemanda-gumas užsitarnavo rojaus. Taigi Jezus pabandė nors nuramint jį.

— Bet kodėl tu manai, šventas Petrai, kad tavo motina patikėtu su mumis?

— Ak, palaik, meldžiamasis,—nekantriai pertraukė Petras. — Lyg aš nesuprantu, kad tu tiesiai nenori išpildyt mano prašymo. Bet pasakyk, meldžiamasis, kam gi nepatikėtų roju?

— Tam! — rusčiai pratarė Jezus, — kur nemoka linksminties linksmbybė kitų ir džiaugties džiaugsmais jū.

Abu nutilo ir sedėjo užsimislinę. Jezus laukė gal Petras pats supras, kad jo mītinai ne roju vieta ir paprašys atleidimo už savo pasikarščiavimus, o tam iš akių riedėjo ašaros ir krutinė kilnojosi tai augštyn, tai žemyn nuo sunkų dūsavimų.

Jezus matydamas, kad negalima rasti jokio budo palengvinti apaštalą sielonę, pašankė pas save angelą ir pasiuntė jį į pragara, liepdamas atvest apaštalą motiną.

Apaštalas didžiai nudžiugės, pasilenkė lig-pat kojų mokytojui ir tarė:

— Aš norėčiau matyt kaip jis ja atves.

Viešpats pémė jį už rankos ir nusivedė ant augštost, skiaučios uolos ir parodė jam žemyn, kur reikėjo gerokai pasilenkt, kad matyt pragara.

Kada Petras pažiurejo ten, kur jam parode Jezus, tai iš-yk nieko negalejo matyt: jam rodės, kad jis žiuri gilumon begalinio, tamsaus šulinio. Bet kada jo akis šiek-tiek apsiprato su tamsa, tai jis pimatė angelą tykias sparnų mosavimais besileidžiant į pragarinę.

Saulės spinduliai nešvietė pragare, bet dangiškas pasiuntin's nepamiršo pasiūmt su savim iš rojau žvakutę, ir nors prie mažos nuo žvakutės šviesės p'etrui pasikestė pamanyt ką dejosi bedugnėj.

Dyka vieta buvo padengta plikomis uolomis. Niekur negalima buvo užtemyt nei jokio medžio, nei žolaitės, tik vietomis, uolų tarpuose, talkšojo pilnos purvų ir klampios balos.

Tos uolos iš visų pusų buvo apkibė nusidejėliais, lyg kad vasaros karštą dieną nupuole nuo medžio ir pusiau pertrukę, sunokę, ir saldus vaisius buna apkibės juodomis musėmis. Jie šliauzė augštyn uolomis, bet dašliauzę iki pat viršui, ir jausdami, kad toliau nėra kur bešliauzti, ištiesė rankas augštyn šaukę balsinius, žvériškais balsais; kiti gi dar tik pradedinėjo lipt ant augštų, aštrių uolų ir susidraskę puole žemyn, balsiusai keikdam, bet tuojuas vėl lipo augštyn, nepaisydami ant aštrių uolų, į kurias jie iki kraujų susiplyši davo savo kuną; kai-kurie netekę pajęgę puole į purvinas, juo das balas ir ten gulėjo, nes nepajęgę iš jų išeit.

Užvis labiausiai Petras nu-tebino nesuskaitomas daugumas nuteistų. Bedugnė kimštai mirgėjo jais ir dugnas jos rodėsi perdė padengtas kamuojančiaisiais kūnais.

Tada balsus neramumas apémė apaštalą.

— O kaip angelas negalės atrasti mano motinos šitam buryj nusidejelių? — patémijo apaštalas Kristui, neatitraukdamas akių nuo bedugnės.

Nieko jam neatsakė mokytojas, tik lyg išmetinėjančiai palingavo galva. Dabar net ir angelui netikėjo Petras.

‘Tuom tarpu vienas iš nusidejelių užtemijoj galliai suvirko.

Dievo pasiuntinį. Atsipeikėjės jis pradėjo laužyt sau rankas ir šaukt jų garsom, beprotišku balsu:

— Paimk mane! Paimk mane su savim! Sitas šauksmas sutraukė visą burj nusidejelių. Jie susijudino panašai siubojančiomis jurėms. Miliardai rankų išsitiesė pirmyn į šviesų angelo paveikslą ir iš žedno krutinės išejo vienas šauksmas:

— Išvesk mus iš čia! Paimk mus su savim!

Sitie nesuskaitomi balsai pasiekė net ir Kristus su apaštalu. Ir jų širdis pasidarė gailetingomis ant begalinės jų bėdos ir vargo.

Angelas vis dar lakiuo augščiau pragaro gyventojų, žiurinėdamas kur Petro motina. O juodas žmogiškų kūnų burys sekė p'eskui jį, darydamas tuomi vieną juodą, didelį kūną.

Bet štai angelas pamate tą, kurios buvo pasiūstas pragaran. Viešu sparnų mostelėjimu nusileido prie jo, ir yt zibas ištraukė ją iš nerimaujančių kūnų kupetos. Petras tik-tik neverkė iš džiaugsmo, pamate motiną angelo rankose.

— Tas bus palaimintas, kuris atves mano motiną!

Situos žodžius jis ištarė labai linksmai.

Kristus uždėjo jam ant peties ranką, lyg pranešdamas nesidziaugt pirma laiko.

Bet Petras vis džiaugėsi, apmūlydamas, kaip tai bus gera, kada jo motina tuojuas bus su juomi roju ir kad ji ant visados bus išliuonuota nuo baisiausiu kančių, kokias keda nusidėjelių pragare.

Jam buvo dar linksmiau, kada jis pamate, kad než urint į angelo smarkumą, tuliems iš nusidėjelių visgi pasiekė užsikabinti už senelės ir dabar jie visi buvo nešami augštyn, ir viltis patekti sykiu su ja rojun, padaugino jų rankoms spėkų laikyties.

Viso jų, tų prisikabinusių, buvo, rodos, apie dyvliką. Ir Petras manė, kad išskirę jį motina buvo pagalba jų išsiliuosavimui.

Angelui, matomai, bu

— Sventas Petras,—ramino jį Kristus,—kas galėjo mislyt, kad tu verksi ir bédavosi budamas rojuj, kurian tu taip baisiai geideijos Valdybę, renkama vienems metams ir su-sidedanti iš a) Pirmininko, b) Raštininko, c) Knygininko ir d) dviejų Literatūrkojo Komiteto sanarių.

— Bet aš nežinojau, mokytojau, kad rojuj girdisi dejavimai noteistųj ant amžinosis bausmės ir kad iš čia galima matyt kentėjimus šitų nelaimingųj.

Ant Kristaus veido pasirodė gilus neramumas.

— Noriai aš duociau jums ramybę neapsunkindamas jokiais kentėjimais,—piktai tarė Jėzus,—todėl tai aš ir gyvenau tarpe jūsų ir mokinai jus mylēt artimą savo kaipot pats save. Tad lyg tam laikui, kol žmonės neišsimokys šitos meilės, nei ant dangaus, nei ant žemės nebus tokios prieglaudos, kur nesirastu žmonių neramumas ir ašaros.

P. B-ras.

Didžiamjame Naujorke inkurtos Rugsejuje 1909 m.

Liaudies Mokyklos Instatai.

§ 1. Draugijos vardas: „Liaudies Mokykla”.

§ 2. Tikslas: Skleidimas šviesos ir abelinos kulturos kėlimas lietuvių tarpe. Ši tikslą Dr-ja stengiasi vykinti:

I. a) skaitymu systematiškų lekcijų išvairiu mokslo, dailės, visokio meno ir pramono šakų;

b) skaitymo referatų ir vedimu viešų diskusijų išvairiuose dienos klausimose, paties gyvenimo iškeliamuose;

c) inkurimu pradinio mokslo kursų suaugusiems ir priaugantiems;

d) steigimu knygynelių ir viešų skaityklų;

e) organizavimu dramatiškų kuopų, dainininkų chorų, rengimų spektaklių, koncertų ir šiaip jau padoraus pasilinksminimo vakaru.

II. Liaudies Mokykla savo veiklumą tiekia ir į kitas lietuvių kolonijas. Ji stengiasi visur, kur tik pasiekiamā:

a) organizuoti šviesesnijį lietuvių-išeivijų gaivalą į tam tikrus šviesos platintojų ratelius, kurie toliaus patiš varo kulturos darbą toje apylinkėje;

b) apylinkėse, kur dvasiškų jėgų stoka Liaudies Mokykla sulyg savo išsigalėjimu siunčia iš svės ar iš kitų artimesnių vietų prelegentus, kalbėtojus, pagaliaus sutaisytas viešam skaitymui lekcijas ar referatus.

Sanariai.

§ 3. Liaudies Mokyklos sanarių gali buti, be gėmties skirtumo, kiekvienas prasižietęs asmuo, sutinkas su Draugijos tikslu ir noriškai prisidėti prie jos uždavinių vykinių.

§ 4. Kandidatai į sanarius turi buti rekomenduojami dviejų L. M-klos narių. Jie primama slauptu balsavimu.

§ 5. Teisės visų sanarių lygio.

§ 6. Kiekvieno sanario dorška priederme prisirengti į metus nors viena vieša paskaita.

§ 7. Sanariai moka L. M-klos išdan menešinių išvairių sulyg jos Visuotinėj Susirinkimų nutarimais.

§ 8. Sanaris nesilankęs per šešis mėnesius į Dr-jos susirinkimus ir aktiviškai neprisidėdės Liaudies Mokyklos kulturiškame darbe, skaitoma savo noru į Draugijos išstoju.

§ 9. Paprastieji L. M-klos posėdžiai laikomi šių išvairių mėnesių; prisijėjus reikalui sušaukiai nepaprastasai susirinkimas.

§ 10. Posėdis skaitoma tiesotas atvykus į narių.

Turtas.

§ 11. Liaudies Mokyklos turtas susideda: a) iš mėnesinių sanarių išvairių; b) pelno iš jų Dr-jos parengiamų susirinkimų, vakarų, spektaklių, etc.; c) dovanų.

§ 12. Turtas apverčiamas: samdai butų susirinkimams ir vakarams; knygynų steigimui; parsisiždinimui išvairių lietuviškų ir svetimomis—sulyg reikalu—kalbomis perijodiškų raštų skaityklon,—ir abelui pridengimui visiukų išlaidų, kurie tik L. M-klos kulturiniame darbe pasidaro.

Organizacija.

§ 13. Pildomuoju Draugijos organu yra Valdybė, renkama vienems metams ir su-sidedanti iš a) Pirmininko, b) Raštininko, c) Knygininko ir d) dviejų Literatūrkojo Komiteto sanarių.

§ 14. Viršiausioji L. M-klos įstaiga yra jos narių Visuotinėsai Susirinkimas.

§ 15. Visuotinė Susirinkimą sušaukia Valdyba šių iš metus, pasibaigus paskaitų sezonui, ne vėliau negu 15 dienos.

§ 16. Pakvietimą Visuotinan Susirinkimą Valdyba išsiuntinėja visiems nariams ne vėliaus dviejų savaičių prieš jo atidarymą.

§ 17. Visuotinėsai Susirinkimas:

a) išklauso Draugijos Pirmininko pranešimo apie L. M-klos veiklumą prabėgusiai metais;

b) nuskiria revizijos Komisija peržiurejimui Dr-jos turto;

c) perkrato Valdybos ir Komisijų veikimus;

d) peržiuri ir patvirtina Dr-jos inplaukų ir išlaidų apskaitą už prabėgusios metus;

e) perrenka Dr-jos Valdybą sekamiams metais;

f) nubraižo Liaudies Mokyklos darbų projekta sekamiem metais.

§ 18. Visuotinė Susirinkimo nutarimai atliekami slaptu balsavimu.

§ 19. Visuotinė Susirinkimo posėdžiai tiesoti dalyvaujant juose vienam trečdaliui viši Dr-jos narių—išskiriant tarintose apie Draugijos likvidaciją (§ 21).

§ 20. Še įstatai gali buti, sulyg reikulu Visuotinėj Susirinkimų taisomis ir papildomis, neliečiant vienok pačių L. M-klos pagrinį, apskelbtu jos Tiksloose (§ 2, I, II).

§ 21. Draugiją gali uždengti tik Visuotinėsai Susirinkimas dalyvaujant Jame ne mažiau dviejų trečdalių visų Dr-jos narių ir tinkant ant to nemažiaus dvieim trečdalam visų Visuotinės dalyvaujančių.

§ 22. Įvykus Liaudies Mokyklos reikulu likvidavimui, visas jos turtas turi but pívestas Lietuvių Mokslo Draugijai Vilnioje.

Apie Rusijos laikraštininkų suvažiavimą.

(Užbaiga.)

Kadetų baimė, neišspilde. Tiesa, buvo labai daug kalbeta prieš valdžią—žodžiais ir refatais; keli sykius suvažiavime „tvarką“ dažojus antstolis barškino kardu į stalą ir stabdė kalbetojus ir skaitytojus. Bet visi dalyvavusieji rusų laikraštininkai labai gerai suprato vieni kitus, ir kokiame istorijos momente jie gyvena; todėl nusilenkė prieš nugrubusią policijinės prievaratos leteną, ir nedaleizdamis valdžiai prakės (priežasties) uždaryti suvažiavimą širdro čielą eilią išorinės svarbos sumanymu,

—rezoliucijų: didinti laikraščių, kaip gyvenimo vado vėliavos, vesti represijų priespaudų statistiką ir jajai spirties; prišaukė literatūros darbininkus vesti neatlaidžią kovą už spaudos laisvę; vesti registraciją iš perijodinės

spaudos gyvenimo; įteigė profesionalų raštardarbininkų organizaciją; inkurė nuolatinę (kaip augščiau minėjom) suvažiavimų įstaigą;

nustatė tulas taisykles išvengimui laikraščio betvarkės; inkurė informaciją biurų kovai su išvairiais „presos biurais“, kurie pastaruoju laiku besąžiniškai klastuoja žiarias ir žemina laikraščios vardą; greta šio padarė daugybę kitojų gerų ntarimų, kurių maži šito straipsnio remai neleidžia mums plačiau aprašyti. Pasirodė, kad rusų visuomenės vadovai išmoko ir

be tamypmosi už apykaklių su policija daug gero nuveiki ant lauko kovos už laisvę ir žmonių švietimą.

Faktas yra, kad šitas pirmasis Rusijos laikraštininkų suvažiavimas buvo pirmą sykių demokratinės spaudos aistovų pasidavimas vie-

nių kitiems rankų, toje didelėje kovoje už laisvę. Pabriežiama, kaip augščiau minėjome, iš pradžios kadetų apsirikimas—kurį paskiaus jie bet gi pataise. Pabriežiama, kad šita didelių kulturos žingsnių sumanė ir nužengė rimtesnių kairieji (be ne patiš kairieji!) pirmeių gaivalai, bet pabriežiama yra dar vienas pamokinantis faktas: po rašytojų suvažiavimui daug rado-

si iš pačių kairiųjų—socialistų, d-rbiečių ir anarchistų užmetinėjimai; kodėl esą, suvažiavimas davėsi vienam ant-toliui save vaidyt, ir kodėl esą nepadarė prieš valdžią demonstracijos; jeigu girdi butų valdžia už tai suvažiavimą ir uždarusi, tai bent gi esą pasaulis butų pamatės, kad Dievo leistoji valdžia barbariškai savo spauda persekioja. Tam rimtuju pirmevių darbu radosi priešai iš dviejų polių: socialistų ir atgaleivij.

Tokių, kurie bijosi visokios pažangos—kaip Rusijos juodašimčiai ir tokiai, kurie savo darbus remia tiktais reklama ir kurie begaudydamai padangėse gulbes leidžia pabegti iš-po kojų zuikiams, kaip kraštiniai socialistai ir anarchistai, yra mat visur: ar gi ne taip—pat padarė ir lietuvių „koviečiai“, kurie musų laikraštininkų suvažiavime įžiurėjo, „besižiūriant spaudos trūkta“, ir greitai nuo to prakilnai darbo atsitrukė, už-žémė kurimui pinigų mai-nymo, šifkučių biznio ir tam panašių paprasčiausiu vertelgystės gudrybių, pripažinę net, kad be apgavystės ir socialistams—niekai!

Na, mes žinom, kad fanatikų netruksta kaip kairej taip ir dešinėj, —laimė tik, kad jų nedaug. Todėl dėl jų svetas nenustoja ejės pirmyn, doryn ir protingyn. Ir pasidžiaugdami mes iš pirmojo rusų laikraštininkų suvažiavimo, gérėjamies ir savuoju, kuris šiemet atsibuvuo.

Kregždūnaitis.

ta, kad pas tik-ką gimus kudikij proporcija gilumo ir platumo krutinės klėtkos néra lygi suaugusio žmogaus proporcijai. Visą tą krutinės persidirbimo bėgi po gimimui mes pažymėsime kaip išsilginiams krutinės klėtkos. Visame kudikystės ir jaunystės amžyje lyginimasi krutinės klėtkos priguli nuo individuališkų žmogaus ypatybų ir turi įvairų laipsnių. Ir taip: pas sveiką kudikij ar jaunu žmogų, turintį stiprus raumenis tokis išsilginiams buna daug tobulesni ir greičiau pasibaigia, negu pas nesveiką individualiū su jo silpnais muskulais. Mes taip gi žinome, kad pas asmenis, turinčius gerai susiformavusius nugarkaulį, papliokščios krutinės klėtkos daug rečiau pasitaiko, negu pas žmones pripratusius kuproties. Iš pirmesniųjų patyrimų, jau žinome, kad kuprojimosi priežasčia yra silpnumas raumenų, tai dabar galime lengvai patirti vėl tą patį faktą, kad išsvystymas krutinės klėtkos į gilumą priguli nuo stiprumo rau-menų.

Tokiui budu mes patyrėme pasuaugusius žmones dvejopa krutinės klėtkos formą—viena nuo kitos skirtiasi nevienodu išsilginiams laipsniu. Pirmoji krutinės forma yra tokia, kuri pirmi galutinio šonkaulij ir kremžlių sukiptėjimo, besitiesdama nenužengia pertoli, ir tada pasidaro gerai arba normališkai suformuota krutinės klėtkos. Antroji forma pasidaro iš to, kad išsilginiams pereina rubežius ir

(Pav. 17.)
Iš kairės normališkoji krutinės klėtką, iš dešinės—džiova suparalyžiuota, žiurint iš žono.

(Pav. 17.)
Iš kairės normališka krutinės klėtką, iš dešinės—džiova suparalyžiuota, žiurint iš žono.

Kas lytisi momento, kuriame krutinės klėtką keičiasi, tai jį turime padalinti į du periodus. Vieni iš tokio persikeitimų atsiskinta pagal gamtos įstatymus dar bebunant motinos ysciuje, kiti gi—gimus kudikiniui ir ligi 20 metų amžio. Tiktai apie dviešintus metus motus krutinės klėtkos jau ateina į paprastą formą ir daugiau jau nebesikeičia. Tiesa, ir po dviešinties metų, kartais, iš priežasties ligų ar senatvės pasikeičia, bet tokis keitimasis jau nebesiteikia žmogaus kunui naudos.

Pirmiausiai mes pakalbėsime apie tą keitimą, kuris atsiskinta dar bebunant žmogaus vaisinių motinos ysciuje. Visu-pirmu mes matome (pav. 14), kad šonkaulai eina beveik horizontališkai (skersagulsčiai) į priešakį, dar net truputį augstyn, jei į juos žiurėt iš šalies. Priešaugtai jog šitame vaisiaus periodė krutinės klė-

ka, kaip sakėm, daugiau išvengimuisi gilumon ir ties viršutiniu šonkauliu ji buna ne tik gilesnė, bet ir platesnė. Vėliaus vaisius suauga į 32 milimetru ilgio, šonkaulai pradeja lankties žemyn (pav. 15), o krutinės klėtkos giluma mažėja (žiur. pav. 16). Mes augščiau jau matėme, kad inkvepiant orą šonkaulai darosi skersesni. Iškvepiant gi—atbulai: šonkaulai buna labiau žemyn palinkę, tai yra skiautėsni, ir krutinės klėtkos plotis, tada jau darosi mažesnis, per tai ir visa krutinės klėtkos intalpa susimazina. Suprantamas daiktas, kad augant vaisiai

betvarkės; inkurė informaciją biurų kovai su išvairiais „presos biurais“, kurie pastaruoju laiku besąžiniškai klastuoja žiarias ir žemina laikraščios vardą; greta šio padarė daugybę kitojų gerų ntarimų, kurių maži šito straipsnio remai neleidžia mums plačiau aprašyti. Pasirodė, kad rusų visuomenės vadovai išmoko ir

be tamypmosi už apykaklių su policija daug gero nuveiki ant lauko kovos už laisvę ir žmonių švietimą.

Faktas yra, kad šitas pirmasis Rusijos laikraštininkų suvažiavimas buvo pirmą sykių demokratinės spaudos aistovų pasidavimas vie-

nių kitiems rankų, toje didelėje kovoje už laisvę. Pabriežiama, kaip augščiau minėjome, iš pradžios kadetų apsirikimas—kurį paskiaus jie bet gi pataise. Pabriežiama, kad šita didelių kulturos žingsnių sumanė ir nužengė rimtesnių kairieji (be ne patiš kairieji!) pirmeių gaivalai, bet pabriežiama yra dar vienas pamokinantis faktas: po rašytojų suvažiavimui daug rado-

ysčiuje ta permaina darosi ne po kvėpavimo intekme, bet nuo spartesnio augimo nugarkaulio, kuris greičiau auga negu krutinės klėtko. Tolius pirmutesnės krutinės klėtkos forma, buvusi panaši į laivo kili

— J. Gabrys, lankėsis po lietuvių kolonijas su referatais, ši ketvergė (28 liepos) apliežia Šiaur. Ameriką ir grįžta į Paryžių.

500-metines sukaktuvės Mušio po Grunwaldu. Ant laukų buvo parengta altorius, prie kurio pirmatinis Amerikoje lenkų vyskupas Rhode ir New Yorko arcivyskupas Farley laikė mišias. Potam buvo muzikės lydimi draugijų maršai, giesmės, prakalbos, sokočių imtynės ir kitoki žaidimai. „New York American“ bendradarbis bando net statistikos cifromis atvaizdinti šią paminištinę lenkų išvėžavimą: dažnavę 40,000 žmonių, iki pietų... išgėrė 2000 bačių alaus ir 5000 skrynių mineralinių vandenų, o apie 2 rą valandą skubiuai vėl buvę pašaukti 12 vežimų su gérimalis; suvalgyta 100,000 sandvičių ir 5 žmones nopalpę iš karščio.

Prakalbas laikė: priemiestio prezidentas Cromwell, lenkai: Peleckis, Kolakovskis, Moravskis, Dr. Zajączkowski (socialistas) ir Ziemkevičius. Nepaminėjom dar kongresmano Sulzer, kuris ypatingai išgarbino lenkus, kad jie laimejė kovą po Grunwaldu. Reikia žinot, kad jis buvo tik ką sočiai privalges ir atsišvienės hotelyje prie lenkų banketo, todėl jam nerupėjo pasakyti teisybę — kad tą kovą laimėjo lietuvių pėčiai ir jų krutinė. Panašiai lietuvių ižvaišinti anglai drąsiai giria ir lietuvius, ir nurodo, kad jie buvo Grunwaldo karižgais...

Laiškai in Redakcijā.

Gerb. „V. L.“ redakcija!

Meldžiu paaiškinti man šiuos klausimus.

1. Kas per vieni tie Adomas su Jieva, kaip pirmieji tėvai. Nuo ko tie vardai paeina ir ar senai juos svietas pramanė? Argi juos be jokio tikslu išmūšlio? Nejangi juos Dievas lipino, kaip kokių indus, kaip šventraštis skelbia?

2. Nuo ko paeina vardas „kunigas“? Negi yra tas varandas lietuviškas?

3. Kas davevardus die-noms, savaitėms, mėnesiams ir metams, ir ar senai tas yra?

J. M. B.

St. Charles, Ill.

1. Jeigu Tamsta girdėjote apie Adomą ir Jieva (o matyt, girdėjote!), tai galite da-siprotėt, kad apie jų paėjimą žmonės težino iš žydu senovinės istorijos, kurą dabar mės vadiname Biblia arba šventą raščiu. Todel norėdami daugiau žinių gaut apie Adomą ir Jieva galite save užganindinti iš minėtos knygos. Ar ten žinios yra teisingos, čia ne vieta išdėstyti, nes tam reikia laiko ir vienos. Skaitydami daugiau svetiško turinio raščių Tamsta pats rasite, kas yra tėsia, o kas melas.

2. „Kunigas“ — kaip mums kalbos žinovai sako, yra tikrai lietuviškas žodis. Tik pas lietuvius senovėje kunigas buvo nevieni dvasiškis, bet ir svetiškas valdonas. Iš juoko

yra išvedama, jog lietuvių dėlto savo valdovus pavadinę „kunigais“, kad jie visuomet buna *kuningi*, tai yra iebūnus...

3. Sunkiai Tamstai ant to atsakyti kas nors ir iš pasaulio žinovų, nes tada reikėtų surasti kas pavadino žemę — žeme, orą — oru, akmenį — akmeniu ir tt. Vargai kas kada tokį klausimą ir klausia.

Mūsų žingunė.

R. Baltrunas — „Apie liepos medži.“

Piknikas.

Brooklyn, N. Y. Draugystės D. L. K. Vytauto ketvirtas metinis piknikas atsibus nedėlio 31 liepos, Ridgewood Colosseum parke, prasidės 2-ą val po pietų. Važiuojant imti karus: Union, Bushwick, Wyckoff, Flushing-Graham ir Myrtle Ave. nuo šeibelių mainyties ant Cypress Hills karų, kurie daveža iki parko Taipgi Broadway elevatorium mainanties ant Myrtle Ave. iki Ridgewood ir tada Cypress Hills karu. Nuo Brooklyn Bridge tiesiai į Ridgewood, paskui Cypress Hills karu.

Visą apylinkę malonai užkviečiam

KOMITETAS.

Reikalingos merginos.

25 merginos, prosinimui marškinėlių, darbas čystas, nevartojama nei vandenio, nei krakmolo: lengvas ir nenuobodus; mokesčiai gera.

Salant & Salant
Knickerboker ave., cor Blecker st.,
Brooklyn, N. Y.

Imkitė Union ave. karę, važiuoti iki dirbtuvei.

Jieškau savo pusbrolio Vinco Zalansko, Vilniaus gub., Trakų pavieto, Merkinės valsčiaus, Kaibučių sodžiaus. Meldžiu atsišaukti šituo adresu:

Fr. Zalanskas,
27 Charter st., Exeter, N. H.

Parsiduoda pigiai

dvi puikios stubos East Plymouth Pa., ant vieno gyvenimo už \$1000, kitagi dubel blok \$1600.

Geo. E. Gwilliam,
36 Wells Blg.,
Wilkes-Barre, Pa.

Dvi restoracijos.

Parsiduoda dvi puikios restoracijos, lietuvių ir kitatauciu apgyventoje vietoj, parsiduoda už prieinamus pinigus. Biznis gerai einasi, daugiausiai daromas iš lietuvių. Restoracijos, viena po 88 Grand str., kita 188 Grand str., Brooklyn, N. Y. Apie išlygas pasiteirauti pas savininkarba „Vien. Liet.“ redakcijoje.

Su pagarba

KAZYS.

Pajieškojimai.

Jieškau savo švogerio Juozo Szutalo, Kauna gub. ir pavieto, Raudonės valsčiaus, Vencloviškų kaimo. Pirmaus 4 metų gyveno Thomas, W. Va. Jei kas žinote, malonėsite duoti žinią sekancių adresu:

Vik. Jonuška,

205-27 st.

So Brooklyn, N. Y.

Severos Vaistai yra sutaisinti pagal teisingus farmaceutiškus taisikles parentus ant mokslo.

Organizmo Speka

susimažina senatveje, bet visgi galit užlaikyti savo fiziška pajiega ir atitolinti visu senatves nesmagumus, jeigu vartosi

SEVEROS GYVYBES BALSAMA.

Jis padidins veiksme malimo, kuris, teip sakant, yra fundamentas viso organizmo sveikatos. Jis sustiprina ką yra silpnia ir prašalina ką yra nereikalinga organizme. Teipgi sustiprina veiksme apčastymo organizmo.

Sustiprina senus kaip virus teip ir moteris.

Kaina 75 centų.

Pirk Severos vaistus pas vietini aptiekoriu arba pas Sztornika.

Persidirbimas

atsižymi ant nerviškos sistemas. Kaip rezultatas nuo to moderniško gyvenimo su jo nesmagumais, bedomis išeina nerviška silphybė. Ir tavo nervams yra reikalingas

Severos Nervotonas.

Yra tai plačiai žinomas vaistas kaip savo gerumu teip ir veiksme. Apspakajina nervus, padidina sveikatą ir suteikia smagų miegą.

Kaina \$1.00

Gera gydymosi roda dovanai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Pirma pagelba.

Kuomet raumenis, nervai, arba kokia kitė kuno dalis taps išsukta, pertraukta, sužeista ir skauda, be ta jeigu dar sutinsta, tai tuomet

Severos Szw Gothardo Aliejus

suteiks greitą pagelbą. Pavartojuis tik pora kartų, sumažins sutinimą ir sugražins sužeistą organizmo dalį į normališką stovę. Šitas vaistas yra plačiai naudojamas, kaip naminis vaistas, prieš visokius skaudėjimus ir sužeidimus.

Kaina 50 c.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS

J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arikeliai, visoki vynai ir kvepianti cigara. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puklos vietus, o bus užgāndinti.

36 OXFORD STR.
KAMPAS Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

Telephones: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szliupinte-Jankaukiene. Gydo visokias ligas motery, vaikus, vyru ir lanko prie palagu.

VALANDOS: Nuo 8—10 ryte; nuo 7—9 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Guodotinas Dr. F. Hartmann:

Šunčiū didelė dekavonė, už išgydymą ilgus, kuri ilgai mane vargino nora pirmas viaur gydžiamas ir humbuko Institute, tai ne tik nepagelbėjo, bet taip blogai padarė, jog miehanau, likau neišgydomas. Vienokis kaip į Tamstas atsižaukian, tai su savo mošku ir geromis gydymėmis daro, kad galį išgydyti, sugražytas pilnuteilių sveikata. Dabar prasau atsiguti paludymas, mes važiuojame į Lietuvą, tai bus lengviau per rubėžių pereiti.

Su guodone ST. MANKUSKAS,

No 1, Shaft House 107, Du BOIS, Pa.

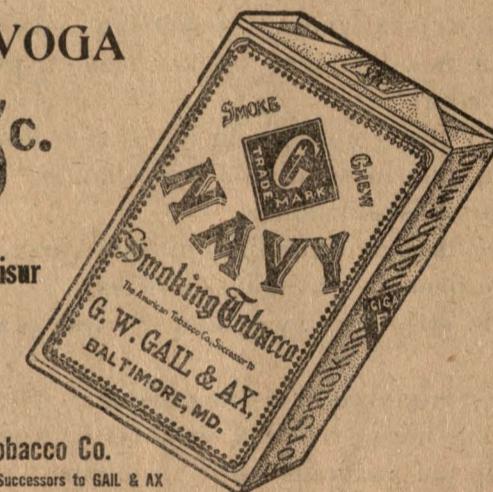
Is the Best Tobacco

Yra geriausias kaip dėl rukumo teip ir kramtymo. Per 40 metų užimdavo pirmą vietą tarp kitų gatunkų. Pakeliai yra padarit iš popiero pér kurį nei dulkés nei šlapumas ne pereina. Geriausias cigaretam. Popieras cigaretams dovanai prie kožno pakelio tabakos. Kad neapsigautum, tėmyk ant trade-mark ir parašo „Gail & Ax.“

PILNA VOGA

5c.

Parduodamas Visur

The American Tobacco Co.

Successors to GAIL & AX

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKOJE KALBOJE KATALIOGAS

Drapanų, Aprėdalų, Laikrodžių, Lencugelių, Žiedų, Spilkių, Armonikų, Koncertinų, Skripkų, Klernetų, Triubų, Šnekamų Mašinių, Pianų, Vargonų, Siuvamų Mašinų, Žiuronų, Britvų, ir šimtų visokų kitų reikalingų ir naudingų daiktų dabar tik išėjo iš spaudos.

Prisiųsk 10 c. markę uždengimui pačto kaštų ir mės ji prisiųsime Tamstai dykai. Adresuok mums šitaip:

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3248 S. Halsted St., Chicago, III.

Laba smagu skaityt „Baltramiejaus naktis!“

Šitoj knygoj atrasi daugiau juokų, ne kaip 10 juokinguose laikraščiuose per 10 metų: daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bačių alaus, daugiau gerų rody, ne kaip visose senmergių, gyvanašių ir davatkų leistruose ir daugiau smagaus pakutimo, negu per Rugpjutę ant ūžlynės šieno-vakare KLIERIKU su merginomis ir t. t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelauk nė mėnesio, nė dienos, bet tuojuo 75 cent., o apturēsi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturejus tą knygą, tuojuo gerai išmagiai atsišesk ir ja skaitytumės turėsi daugiau džiaugsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščio. Jei davaatkua sagamasteliu liebonijoje, išgerus 10 galionų degtinės. Ji vyrams ir moterims žingėdi.

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovanu knygoms!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kita nauja skaitytojų laikraščiui prikalbins, prisiunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion pačių laikraščių: t. y., „KOVA“, „VIENYBE LIETUVINKY“ ar, „LAISVĄJA MINTI“ per ištisus metus; teip-pat gaus dovanai garsiai knygų „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, verstą iš francuzų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ)“, iš kurios išmoks a g l i š k a KALBĄ, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vystek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš redystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygą. Kaip tik prisių 2 dol. už naują skaitytojų, tuojuo 50 cent. Metas skaitosis nuo dienos užsirašymo. Duodau dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintų ir lietuvių, kaip ir svetimtūčiai turėtų gramatiką, išmokt anglišką kalbą.

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„The Jungle“—„Raista“ dar galima gauti, prisiunčiant VIENA DOLERI.

Jeigu esi sužeistas

anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsižauk pasūkiaus. Jeigu turi prova už sužėidimą, o pats negali apdirbti savo reikala, praleido viską dovanai, o pats pasiliake ubagais ant amžių. Mės užsijimam tokiais darbuais: patarnavom daugelė žmonių, patarnaujam ir tau. Roda suteikiam dovanai subeidymu reikaluose. Raždam, džiuklės dėl atskymo. Per laiška kreipdamiesi, asrašykite visatiki

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickeryčia (1798-1850). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubert. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socialistas gali but katalik? Sečiems ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, psl. 22 ..... 10c

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvos ir N. N. Plymouth, Pa. 1900, p. 53 15c

Apuoko Saplui. Čionai yra rinkinėlis iš paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Ketasprandas. Parašė juos gabus feljeton rašęjas Sliburis. Jo paveikslėliai aštriai sielkėtė visus aplausius gyvenimo apsireiškimuis. Vietomis reikia verti, vietomis juoktis. Parašyta labai aškioje kalboj, kad ir maža moteris lengvai skaito. Brooklyn, N. Y. psl. 56 ..... 15c

Eglė Žalčiu Karalienė. Dramatas penkiuoje apsireiškimiuose. Parašyta iš mitologinių senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, psl. 56 ..... 15c

Gyvenimas Genvalitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, psl. 225 ..... 50c

Girtuoklinė Adynes. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 16 ..... 10c

Gudri Našlė. Juokažaisė dviejose veikmėse. Palaima iš tikro atsitikimis Lietuvoje. Šita knygutė perstato gana juokingoje formoje, kaip viena ukininkė našlė savo gedrūnui gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskui išejo. Labai lengva perskaityti teatru mylėtojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 40 ..... 15c

Grandios Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmisiulimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philosophijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Siupas. Plymouth, Pa. 1904, psl. 39 ..... 10c

Išdėja ant mėlynos. Apysaka mylėdami. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, psl. 54 10c

Istorijos apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, psl. 32 ..... 10c

Igriovimas Kauno Pilies (1352 m.). Dramatas keturiuose apsireiškimiuose. Iš Lietuvos dėju. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, psl. 35 ..... 10c

Istorija po budelio kalavijy ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašė M. Cerneda. Vertė V. Stagoras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, psl. 35 ..... 10c

Istorija Septynių Mokinjų. Akyv skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth, Pa. 1904, psl. 158 ..... 50c

Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Sociologiskas priesiňas. Knygutė trumpa. ir aškiai parodo, iš kur musų laikougiams įvairių prasidėjelių ir nedorelių ir kai su jais turi draugija daryt. Čia yra placių medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, psl. 22 10c

Itkėm Seocijaliskų Sanlynų, ant visų kulturos šakų. Šia knygelė perskaicius galima daug pasinokint. Vokiškai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šiadaras. Plymouth, Pa. 1898, psl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje. Šia knygelė vertėti kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, psl. 18 ..... 10c

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per Dr. Edm. Vencenstestą, vyresnį senovės kalbu mokytojai prie Nikalojaus gimnazijos Liepojuje (Kurše). Yra tai aukšiausios ir juokingiausios senovės pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laukes, Laimes, Raganas, Vilkočius ir kt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, psl. 190 ..... 50c

Mūsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, psl. 31 ..... 10c

Mokslinės Tvardauckas. Apyساka iš žmonių adavimų, kaip Tvardaucko tvė užupėlė žmogžudžiai ir kas iš to išejo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalys. Plymouth, Pa. 1905, psl. 174 ..... 50c

Laima ir planetos. Knygelių tinkantį (aukšmenelį perleidimui smaugas laiko. Iš jos galima išpėti savo laimę. Ar nelai me, ar myli ji mergelę, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, psl. 47 ..... 25c

Lietuviškis dainos iš visur surinktos. Yra ir rankius iš 400 visokios dainų, kuriuos yra pasirkstyto ant 13 dalių: Tėvyniškis dainos, Pasakios dainos, Mito- liogiškios ir seniausios dainos. Dainos apie girtybę, Meiliškios dainos, Juokau- dainos, Kariškios dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našlaiči dainos, Raudos dainos, Visokos dainos. Plymouth, Pa., 1893, psl. 496 ..... \$2.00

Apdrytai \$2.50

Lietuviškis Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knygai I. Plymouth, Pa. 1897, psl. 483 ..... \$1.50

Apdrytai \$2.25

Lietuviškis Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai, Knygai II. Plymouth, Pa. 1897, psl. 531 ..... \$1.50

Apdrytai \$2.25

Abiav prie kruvai drutu apdaru \$4.00

Lietuviškis Tauta. Senovėje ir šiaudien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekvienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, psl. 464 ..... \$1.50

Tomas II, psl. 564 ..... \$1.75

Abu tomai \$3.25

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjgs praktika Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidare ofisą: 103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujaisių budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specjalistas prie ligų chroniškų (isnenjusiu).

Valandos priemimui ligoniui: Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Gvarancijos Numeris
15524

GERIAUSIAS

ant prašalinimo spugų intapu, ir visokų kitų išmetimų ant veido, ir kad padaryti veida teipysta ir smagu ir gražu kaip aksoma—vartok:

„La Metamorphose“ Mosti, preke 50 centų.

„La Metamorphose“ Mulli, preke 15 centų.

„La Metamorphose“ Pudra, preke 35 centų.

Reikalaukite aptiekose, ar pas mus, prisiundamis markemis pilna suma ant musų adreso:

ADAMS' CHEMICAL LABORATORIES, Dep. D., 110 W 34-th St., New York.

Tėmykit Firma,
Etikietė ir Numeris.

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

New Phone 4023-2. Lock Box 48

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturu, pardoduoti šifkortes ant geriausios linijų ir greičiausios laivų ir siuntinių pinigus iš visas vietai daugiau ir siuntinių pinigus iš visas vietai daugiau.

Prieg tam laikau HOTELI Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Tris procento mokame ant padėti pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pariekalavimo. Geriusia užtikrinta urėdija banka.

John R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-President. G. N. Postlethwaite, Kasierius.

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsisukimo, Sudurimo, Perimtu musklų, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panasiu kančiu niekas taip greit ne pamatičia, kaip su tetupėmis su

Pain Expleru. Bananų užsakas opa-tekėjus už 25 tr. doč.

F. A. Richter & Co, 215 PEARL ST., NEW YORK

Tėmykit ant Ankero ženklo apsaugomo.

120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

The Road of Anthracite

(Kietiųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias iš Buffalo.

Tiesias iš Scrantoną ir Anglii Sriti.

Tarpe New York ir Buffalo penki traukinių kasdien.

Tarpe New York, Chicago ir Vakarų keturi traukinių kasdien.

Tarpe New York, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artyminės informacijos apie kai- nias, traukinių begiojimą, etc., kreiptekites pas savo vietinių agentą arba ra- skytė pas:

George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

Lackawanna Railroad

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU ABROZU.

Darbą atliekai pui- kiai už prie- namą prekę.

Kogeriusiai darau nau- jas skripkas ir taisau.

G. BENSON, 328 Bedford ave., BROOKLYN, N. Y.

Waterbury, Conn.

J. Zementaukas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.

J. P. Szimkonis, box 671

Utarinkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Galerija atidare nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.

Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Dr. Ferdinand Hartmann, 218 East 14-th St., New York, N. Y.

Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki 5 val. po piet.

Nedėlioms po pietų, nuo 10 iki 1 po pietų.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Plymouth, Pa.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

1

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmigo gydymo.

ISZSIVERŽIMAS

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas PUCKAI ir visokios UODOS LIGOS Be jokios operacijos, skandėjimo, ar apleidimo savo kasdininkio darbo.

PRIEŽASČIAI IŠGYDIMO:

1. DEL TO—Kad jojo neskandanti metoda likos naudota suviršum 25 metus, o tarp vadinamų išsiveržimo specjalistai nudoja ir sekū paskui ji.
2. DEL TO—Kad suviršum 12,000 išgydymo ligoniu, nekurie pribuvę išsiveržimo šaliu, o kurias is vienas išgyde.
3. DEL TO—Kad kožna savo žodžiai galinėja ir profesionališkai užtikrint, kuri duoda ligoniu, o 25 metu praktikas gana palindžia apie jo tinkuma.

Su tokiais palindžiamais delko turetam da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERZIURES UŽDYKA ir pasakykas kas tau kėnka, ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pinaudok iš 25 metines praktikas ir nebusi pavojuje.

Pasikalbejimas—ypatiskai ar per paczta.

Atsiusk adresą, o prisiunisim knygutę su abrozeliais apie išsiveržimą, užpečtytam koperte.

Dr. Alex. O'Malley

Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Antanas Staszauskas.

Laikeiuplikoje vijoje Saltaną, užlaikan skausmatus gérinimus ir kvepenius Cigars. Lietuvių nepamirškite atsilaukyti pas savo vientantį No 2 Cor. Nesbitt ir B

EAST PLYMOUTH PA.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELARIJOS: 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburgh, Pa.
305 North Water st., Connellsville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siušti pinigus į seną krają, arba reikalinga kokia roda ar pagelbą —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglija, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaloose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą.

Su bent kokiui reikalu kreipkitės ypatiskai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Šalė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsaknėlių vienos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

NAUDOKITES ISZ GERO PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimtis milijonų dolerių) paskirta dėl iškasinimo kanalo, kurs bus ddžimtis mylių ilgio ir penkios pločio, ir tranksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinas Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienityje Valstijų ir visu viešpatysčių laivams. Tačiau nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos The Canal Terminal Board Cityof New York, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpę visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no \$450.00 iki \$750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai: įvairiausia štoriai, hoteliai, ir tt.: tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. Non eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davažiuoti. Pas vietinius asabiskai ar per laiškus su visokiai informacijomis pas:

M. Valentinavič, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.
M. Alyta, 224 E. Main St., Plymouth, Pa.
P. W. Birštonas, 205 S. Oak St., Shenandoah, Pa.
J. W. Paskevich, 142 --- 151 S. Oak St., M-t Carmel, Pa.

MARTUS REALTY CO.,
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

Rinkit labelinis, už 25 gausių dovanai honka deginės.
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St., Telephone, 1102 Pittsburgh
Brooklyn, N. Y.

Farmos!
Farmos!
Pirkite žemę didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių Kolonijoje, kur jau yra pirkę 53 lietuvių farmas, ant Pietinės Pussales Michigan valstijoj, Masan ir Lake county, palei ezerą Michigan, arti dviejų poravų miestų Ludingtono ir Maniste. į kuriuos suplaukia daugybė laivų, geros turgavietės, geras oras, linksmas kraštas, dideli paršankumas visokiem susinešimais vandeniu ir gelezkeliai su Amerikos didmiesčiais. Zemės yra visočios, yra fruktūs kraštai, žemė juodžemis, su molii, žvyrų arba kitokiais maišytis. Žemė derlinga ir dailios vietas. Galite gauti pirkty palei upes arba mažus ezerus. Labai gera vieta dėl uždėjimo lietuviško casarnamio (viešbučio) lietuviškai visuomenei, kuri turėtų kur praleist vakacijas vasaros laiku, tarpe savo tautiečių. Norint plėčiausiai arba atvažiuoti pažiurėt, kreipkitės šiuo adresu:

ANTONY KIEDIS,
Peacock, Mich.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

Šita užlipinta firma gvarantuojā tikrą Copenhagen Snuff.

S

nuff.

Dėl keturių generacijų ji buvo paženklintinu.

Sangokis imitacijai!

COPENHAGEN SNUFF

TABAKAS — YRA MOKSLISZKU PERDIRBIU. ISZDIRBIMO VEIKME.

Tabakas yra žolė ir kaip visos žolės turi but perdibirtas žmogaus vartonei. Tarp gerai išdirbtų tabako ir tarp ŽALIO Tabako PASALDINTO yra toks didelis skirtumas kaip tarp gerai išgamyto valgio ir pusiau išgamyto. Tabokos išdirbiamas, arba „ištaisymas“ tabakai yra tuomi, kuom virimas valgiui arba rauginiu mas.

Tabakas yra Tabaku moksliskai paruoštu žmonių vartonei.

Kodel tabako vartojai ima Kopenhagen vieton kitokių čiulpimo Tabakų.

Jis yra tyriausion formon išdirbtu Tabaku. Jis skanesnis, ir savo stiprumo ir skanumo ilgiau tese, todėl yra taupesniu. Jis nepatraukia nuožvelgį, nes nečiuipiamas, bet ižedamas burnon (tarp žemosios lūpos ir dantų). Po jo vartonei lieka čysta ir smagu.

Tai yra tabakas moksliskai paruoštas žmonių vartonei.

TYRUMO IR YPATYBIU GVARANCIIJA.

Copenhagen Taboka padirbtai iš geriausių senu Tabako Lapy, su pridejimu tik to, kas yra Tabake gerai, atmeti naturališko tabaks kartumai ir rugštys.

Perspėjimas: Imk tik labai mažą čiulpimo daugį Copenhageno, nes gali manyti, jog tame yra perdang Tabako stiprumo. Copenhagen Taboka yra smulkios dalelės tyro, turtingo čiulpimo Tabako: bet jis paliko tabakinį stiprumą lengviau ir pilniau negu tabakas lapuose arba stambiai supiaustytas, lygai teip kaip pilnai sumalta arba pupinė kava.

Copenhagen Taboka yra sveto geriausiu čiulpimo Tabaku.

Tukstančiai sampeliai buvo padalinti tarp anglų kestynes darbininkus, ir dabar Copenhagen Snuff yra parduodamas kožnam Tabakos Store, pakelai po 5 ir 25 centus. Jaigu negali gauti pas savo štornika, rekalauk pas mus o mës atsiušime.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept.S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turi už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkélau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kuriuo galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODÉLIU, LENCIGELIU, PUUKIŲ ZIEDU, SPILKU, KALCIKU, KOMPASU, KRÝZUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Gérui BRITVU, visokiu skyriaus DRUKAVOMIUI MASINIKU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GU MINIU LITARU, ISTORIŠKU iš MALDA-KNYGU, visokiu gražiu POPIERIU gromatomis rašyti su puikiausiai apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkiniu konvertatais TUZINA uz 25c., 5 tuz. — \$1.00. Perkupčiai 1000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIA arba SVENTAS RĀSTAS seno ir naujo testamentu lietuviškos litaromis pusl. 1127, drūčiai apdarysta, su prisiliu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaikut šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. marķę gausit ji su 456 paveikslis iš 1.000 naudingų daigtų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius iššiuniai greitai i vienus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordelfais ir visokiais pirkiniuose kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET St., Providence Sq. SCRANTON, PA.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gydotojas iš seno kraujas.

Specjalistas nuo visokiu ligų.

Čydo net labiausiai užsisenėjusias vyru, motery ir kudikinių ligas.

Galima snsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

VALANDOS PRIEMIMO.

nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet

nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street

Wilkes-Barre, Pa.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko

Vizada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuvių vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dyp

Naujas Iszradimas.

Sustiprinimui ir užlaikyni plaukų. Tukstančiai pliki žmonių atgavo puikus plankus, sulaukiai slinkimą plaukų nuo galvos labai trumpame laiku. Vijoje senų atgaus nauji plaukai. VISOKIA INFORMACIJA DYKAI. Brundza. Gydomas yra gvarantuotas Vaistų ir Maisto tiesų chemijos blizne Washingtone, per patį eilę vaistų išzardėjai su pageinimiu ir daudžiu subtancijų visiskai neuzenkantinių sveikatai ir sistemai; jokio negali buti pavojus, tas užtvirtina mūsų prisileižių sėzalėlių išsagdyd. Aprasys istorią savo ligos, o gausi visokias rado dykai. Beto szlos informacijos ir taip kiekvienam reikalingoms, todėl linktinai, kad jos rastų žinomai name, apsaugoti žmones nuo apgavikų ir sužėdyti azimutus dotorių.

Mūsų biuras su krautuve atidarytas nuo 10 iš ryto iki 8 vakaro koznų dieną. Visomis svetimonių dienomis uždarytas.

Atelkite ar raszykite umas. Pasakykite apie mus Amerikiečiams, ir kitomis tautomis tegul visi žaukiasi pas mūs.

Brundza & Co. M. O. D.

990 Broadway, B'klyn, New York.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvių advokatas pabaigę Pennsylvanijos Universitetą), užsiliau varymu pravyti visuose teismuose.

Offisas rumuoje 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37

, Bell 47

Residence Peoples 1100

Tele: 1049 Williamsburg

A. ŽUKAUCIAS,

80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Kriaunėska Dirbtuvė.

Siūlu naujus siuntus ant orderio, kokie kas reikalauja, pataisau ir suprosinu. Visi kreipkitės pas manę, nes niekur nerasisite tokios vietas kad taip pigiai ir gerai kas padarytu kaip aš padarau.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

Mano Dirbtuwe tapo

Apdovanojota

DWIEMS MEDALIAIS